

GADA PĀRSKATS 2016

APSTIPRINĀTS ar VAS ES valdes
sēdes
2017. gada 4.aprīļa lēmumu Nr.3
(protokols Nr.7/2017)

APSTIPRINĀTS ar VAS ES akcionāru
sapulces 2017. gada 15.maija
lēmumu Nr.1
(protokols Nr.2)

VAS ELEKTRONISKIE SAKARI

GADA PĀRSKATS

par 2016. gadu

PERIODS: 01.01.2016. - 31.12.2016.

Rīga, 2017. gada 4.aprīlis

Saturs

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU	4
APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI	5
VADĪBAS ZIŅOJUMS	6
KOPSAVILKUMS	6
1. FUNKCIJAS UN NORMATĪVĀ BĀZE	6
2. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS APRAKSTS 2016. GADĀ	7
3. SVARĪGĀKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM	23
4. SABIEDRĪBAS TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA	25
5. FINANŠU ANALĪZE	27
PELŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS PAR PERIODU NO 2016. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 31. DECEMBRIM	31
BILANCE 2016. GADA 31. DECEMBRĪ	32
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2016. GADA 31. DECEMBRĪ	34
PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2016. GADA 31. DECEMBRĪ	35
FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI	36
REVIDENTU ZIŅOJUMS	

Informācija par Sabiedrību

Uzņēmuma nosaukums	Elektroniskie sakari
Juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 100%
Reģistrācijas numurs komercreģistrā	40003021907
Reģistrācijas datums komercreģistrā	14.10.2004.
NACE kods	61.9 (Citi telekomunikācijas pakalpojumi) 63.11 (Datu apstrāde, uzturēšana un ar to saistītās darbības) 71.20 (Tehniskā pārbaude un analīze) 72.1 (Pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana dabas zinātnēs un inženierzinātnēs) 74.9 (Citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi)
Juridiskā / pasta adrese	Eksporta iela 5, Rīga, Latvija, LV-1010
Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs Rinalds Muciņš (no 26.02.2016.) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretāra p.i. Elita Turka (līdz 25.02.2016.)
Atbildīgais darbinieks	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta Juridiskās nodaļas vadītāja Olga Paipala
Valdes priekšsēdētājs	Jānis Bārda (no 24.09.2016.) Vita Štelmahere (līdz 23.09.2016.)
Valdes locekļi	Vija Gēme (visu pārskata periodu) Kaspars Paupe (no 24.09.2016.) Pēteris Ontužāns (līdz 23.09.2016.)
Pārskata periods	2016. gada 1. janvāris – 2016. gada 31. decembris
Revidenti	Sandra Vilcāne LZRA sertifikāts Nr.30 SIA "Revidents un grāmatvedis", Reģistrācijas Nr. 40003402878 Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr.30

Apzīmējumi, saīsinājumi

Dokumentā izmantoti šādi apzīmējumi un saīsinājumi:

Apzīmējums vai saīsinājums	Skaidrojums
ADCO	Administratīvās sadarbības grupa
ARNS	Gaisa kuģniecības radionavigācijas sistēma
BWA	Platjoslas bezvadu piekļuves sistēmas
IMT	Starptautiskie mobilie telesakari
CEPT	Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konference
CRM	Klientu attiecību pārvaldības sistēma
DVB-S	Ciparu video apraides satelīta sistēmu uztvērēji
ECC	Elektronisko sakaru komiteja
EK	Eiropas Komisija
EML	Elektromagnētiskais lauks
EMS	Elektromagnētiskā saderība
ES	Eiropas Savienība
ETSI	Eiropas Telesakaru standartu institūts
FM	Frekvenču modulācija
GSM	Globālā mobilo sakaru sistēma
ITU	Starptautiskā Telesakaru savienība
ITU BR IFIC	ITU Radiobiroja starptautiskais frekvenču informācijas apkārtraksts
LTE	Starptautisko mobilo telesakaru sistēma LTE
LTE TDD	Starptautisko mobilo telesakaru sistēma LTE ar laikdales duplexu
MFCN	Mobilās fiksētās sakaru sistēmas
MK	Ministru kabinets
NEDDIF	Ziemeļ - Austrumeiropas ciparu dividendes ieviešanas forums
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
PMSE	Programmu gatavošanas un īpašo pasākumu ierīces (radiomikrofoni, auss monitori, pagaidu skaņas radiolīnijas)
PMR	Publisko mobilo radiosakaru radiostacija
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
RED	Radioiekārtu direktīva
RFID	Radiofrekvences identifikācija
RLAN	Bezvadu lokālais tīkls
RSC	Radiofrekvenču spektra komiteja
RSPG	Radiofrekvenču spektra politikas darba grupa
SM	Satiksmes ministrija
TCAM	Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības grupa
TV	Televīzija
UMTS	Universālā mobilo telesakaru sistēma
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS ES	VAS Elektroniskie sakari
WRC	Pasaules radiosakaru konference
WGFM PT22	Frekvenču spektra pārvaldes 22. darba grupa

Vadības ziņojums

Kopsavilkums

Valsts akciju sabiedrība "Elektroniskie sakari" (turpmāk - VAS ES vai Sabiedrība) darbojas saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, Komerclikumu, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Ministru kabineta noteikumiem, VAS ES statūtiem, Eiropas Savienības regulām, direktīvām un lēmumiem, Starptautiskās Telesakaru savienības (turpmāk - ITU) konvenciju, konstitūciju un Radio noteikumiem, lēmumiem un rekomendācijām, Elektronisko sakaru komitejas (turpmāk - ECC) lēmumiem un rekomendācijām, Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (turpmāk - CEPT) lēmumiem un rekomendācijām un citiem normatīvajiem aktiem.

Pārskata gadā sekmīgi veikti VAS ES pamatuzdevumi – nodrošināta radiofrekvenču spektra un numerācijas pārvaldība, kā arī veikta radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšana un akceptēšana. Pārskata periodā veiksmīgi attīstīti un realizēti VAS ES sniegtie komercpakalpojumi t.sk. specializētas mācības par radiofrekvenču spektra pārvaldības jautājumiem, radiosignālu elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumi u.c.

Ministru kabineta 2016. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" stājas spēkā 2016. gada 1. jūlijā. Noteikumi izstrādāti VAS ES sadarbībā ar elektronisko sakaru nozares asociāciju (Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas, Latvijas Interneta Asociācijas un Latvijas Telekomunikāciju Asociācijas) un atbildīgo ministriju (VARAM un SM) pārstāvjiem.

Turpinot sadarbību un komunikāciju ar klientiem, organizētas divas klientu dienas un nodrošināta virkne informatīvo semināru par klientus interesējošām tēmām. Pārskata gadā izveidota sadarbība ar Latvijas augstskolām ar mērķi ilgtermiņā kopīgi īstenot Eiropas struktūrfondu praktiskās ievirzes pētījuma projektus, kā arī piedalīties augstskolu mācību procesā, nodrošinot vieslekcijas un praktiskos seminārus.

Pārskata periodā VAS ES strādāja ar peļņu 66,5 tūkst. EUR apmērā, kas salīdzinājumā ar iepriekšējiem pārskata periodiem ir vērtējams kā būtisks finansiālās darbības uzlabojums (2015. gada peļņa 49,4 tūkst. EUR; 2014. gada peļņa 6,7 tūkst. EUR; 2013. gadā zaudējumi 127,0 tūkst. EUR; 2012. gadā zaudējumi 164,4 tūkst. EUR).

Ar detalizētu pārskata gada VAS ES nozīmīgāko notikumu atspoguļojumu un rezultātu analīzi var iepazīties turpmākajās vadības ziņojuma sadaļās.

1. Funkcijas un normatīvā bāze

VAS ES funkcijas pārskata gadā:

- pārvaldīt radiofrekvenču spektru un numerāciju, lai nodrošinātu to racionālu un efektīvu izmantošanu;
- uzturēt numerācijas datubāzi;
- sniegt elektromagnētiskās saderības un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumus;
- plānot radiofrekvenču spektra tehnisko izmantošanu un noteikt radiofrekvenču piešķirumu radioiekārtas darbībai;
- piešķirt radioiekārtai pazīšanas (izsaukuma) signālu;
- Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos un konvencijās noteiktajā kārtībā koordinēt un reģistrēt radiofrekvenču piešķirumus;
- sadarboties ar citu valstu sakaru administrācijām un piedalīties sakaru nozares starptautisko institūciju un organizāciju darbā, lai veicinātu radiofrekvenču spektra un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumu efektīvu izmantošanu;
- veikt radiofrekvenču spektra radiomonitoringu un radioiekārtu parametru mērījumus;

- pārbaudīt pieteikumus par kaitīgiem radiotraucējumiem radio un televīzijas programmu uztveršanā un radiosakaru darbībā, noskaidrot šo traucējumu avotus un pieņemt lēmumu par traucējumu novēršanu;
- pieņemt lēmumu par normatīvajiem aktiem neatbilstoši lietotu radioiekārtu darbības pārtraukšanu;
- nodrošināt radioamatieru eksāmenus, izsniegt radioamatieru apliecības;
- nodrošināt radioiekārtu atbilstības novērtēšanu un uzturēt datus par Latvijas tirgū piedāvāto radioiekārtu atbilstību;
- akceptēt elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehniskos projektus.

VAS ES tiesības pārskata gadā:

- MK noteiktajā kārtībā pieprasīt un saņemt no elektronisko sakaru komersanta, valsts pārvaldes iestādes vai citām personām, kā arī valsts informācijas sistēmām VAS ES funkciju izpildei nepieciešamo informāciju;
- MK noteiktajā kārtībā piekļūt iekārtām, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus, kā arī pieprasīt, lai tiek uzrādītas radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas, atbilstības apliecinājumi vai citi ar elektronisko sakaru izmantošanu saistītie dokumenti;
- pārtraukt tādu radioiekārtu vai jebkuru citu iekārtu lietošanu, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus;
- apturēt neatbilstoši normatīvo aktu prasībām lietotas radioiekārtas darbību, veicot plombēšanu, apzīmogošanu vai atslēgšanu no elektroapgādes.

VAS ES, izpildot noteiktās funkcijas, patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus.

2. Sabiedrības darbības apraksts 2016. gadā

2.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība

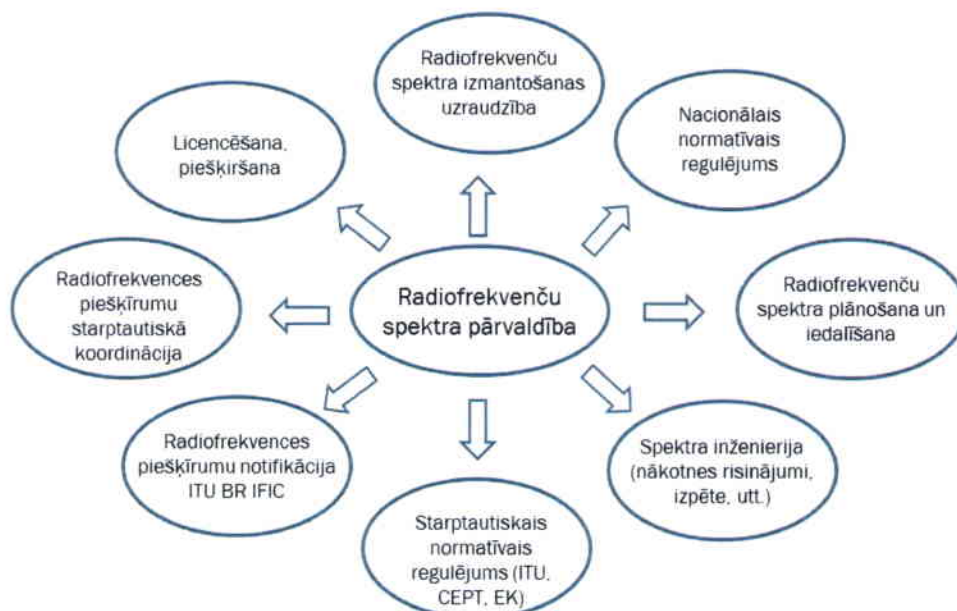
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana ir administratīvo un tehnisko pasākumu komplekss, kura īstenošanas mērķis ir nodrošināt frekvenču spektra pieejamību un radioiekārtu darbību bez savstarpējiem kaitīgiem traucējumiem. Minētais pasākumu komplekss ietver radiofrekvenču spektra plānošanu, uzraudzību un radioiekārtu atbilstības izvērtēšanu izplatīšanai un lietošanai. Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas galvenie uzdevumi ir nodrošināt piekļuvi frekvenču spektram, palielināt spektra izmantošanas efektivitāti, novērst sakaru traucējumus un neatļautu un nepareizu spektra izmantošanu.

Uzdevumu īstenošana ietver:

- priekšlikumu izstrādi normatīvajiem aktiem (nacionālajiem, starptautiskajiem), kas veido reglamentējošo un juridisko pamatu radiofrekvenču spektra pārvaldības procesam;
- informācijas datu bāzu uzturēšanu, kas nodrošina spektra pārvaldības procesa tehnisko pamatu;
- datu bāzu informācijas analīzi, kura atvieglo spektra pārvaldības procesu, kā rezultātā iespējams pieņemt lēmumus par spektra iedalīšanu, radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju izdošanu;
- spektra monitoringu, kontroli un tiesībsardzības (prevencijas) funkcijas, kas nodrošina radiofrekvenču spektra pārvaldības procesa integritāti.

Vienkāršota radiofrekvenču spektra pārvaldības shēma (skat. 1.att.) attēlota Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) Radiosakaru Biroja Spektra Monitoringa rokasgrāmatā (2011. gada redakcija).

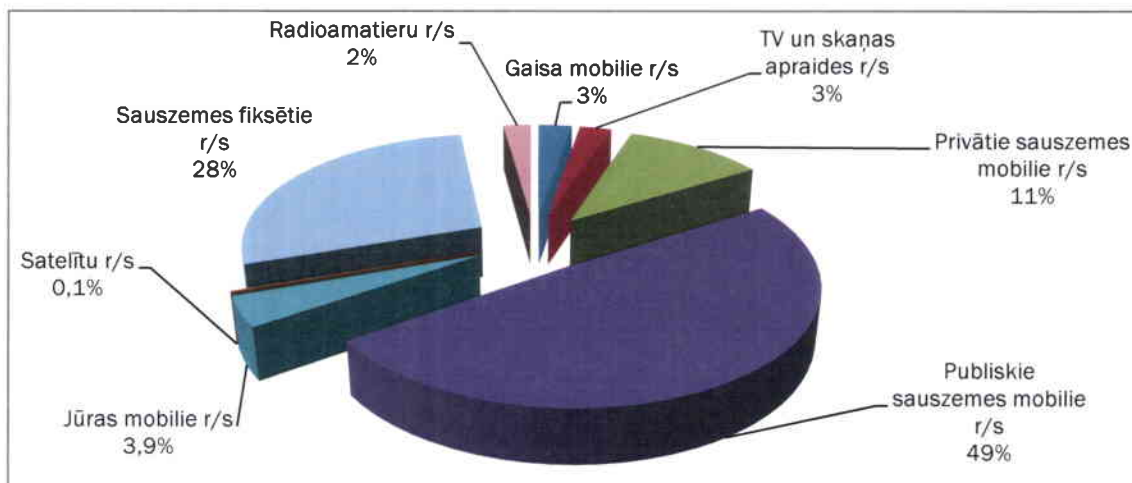
Radiofrekvenču spektra pārvaldības shēma

1. attēls

VAS ES nodrošina elektromagnētiskās saderības pakalpojumus civilajām un valsts drošības radiosakaru sistēmām. VAS ES klienti ir gan valsts un pašvaldību iestādes, gan publisko un privāto elektronisko sakaru tīklu operatori, radio un televīzijas apraides organizācijas, bankas, kuģu un gaisa kuģu īpašnieki, radioamatieri, kā arī daudzi citi radiofrekvenču spektra lietotāji.

VAS ES izsniegto radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļauju sadalījums atbilstoši radiosakaru veidam atspoguļots 2.attēlā.

2. attēls

2.1.1. Radiofrekvenču spektra plānošana

VAS ES speciālisti sagatavoja priekšlikumus radiofrekvenču sadalījumam radiosakaru dienestiem un iedalījumam radiosakaru sistēmām Latvijā (Nacionālajam frekvenču plānam), tajā skaitā:

- izstrādāja tehniskos nosacījumus PMSE sistēmu darbībai 2010 – 2025 MHz joslā;

- izstrādāja tehniskos nosacījumus 3400 – 3800 MHz joslas tehnoloģiju maiņai no 3,5 MHz kanāla plāna un 14 MHz frekvenču bloku sadalījuma uz 5 MHz kanālu plānu un 50 MHz bloku sadalījuma BWA/IMT sistēmu darbībai;
- pārplānoja vairākus frekvenču joslu izmantošanas tehniskos nosacījumus fiksētajiem sakariem.

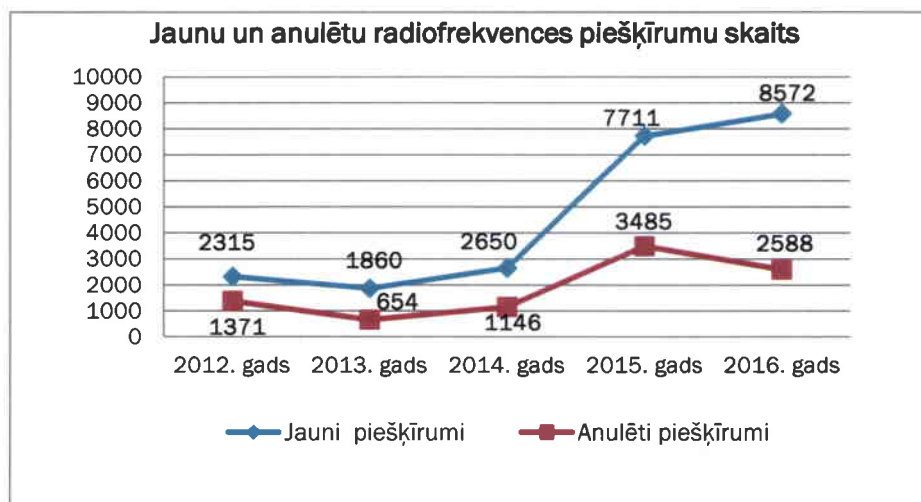
Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumu Nr. 1151 "Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)" grozījumi stājās spēkā 2016. gada 21. oktobrī.

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību dažādu sakaru sistēmu radioiekārtu darbībai, radiofrekvenču spektra plānošanas speciālisti noteica radiofrekvences piešķirumus radioiekārtu darbībai un izsniedza radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas.

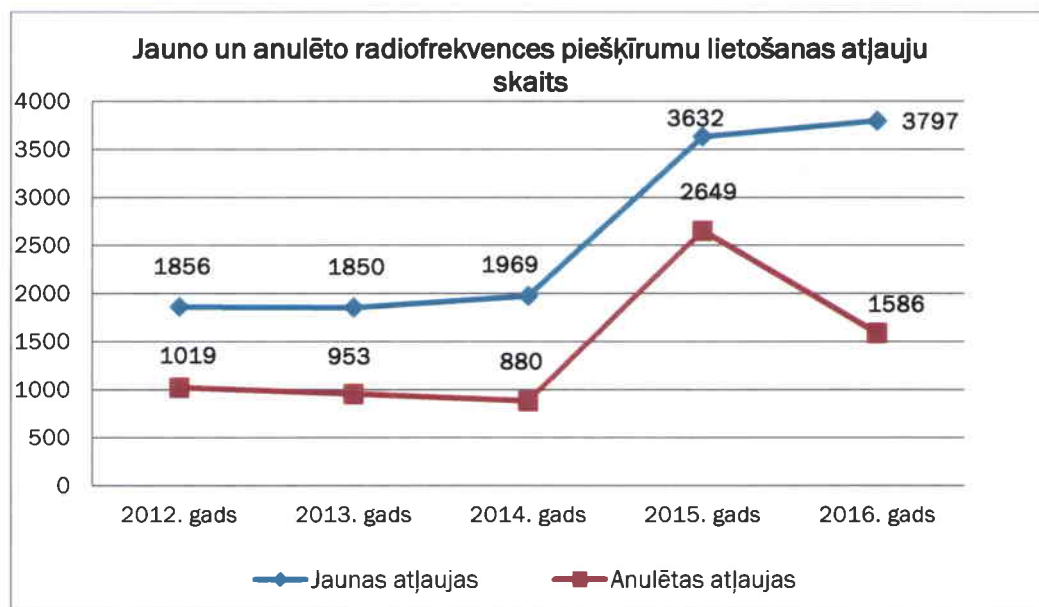
VAS ES pārskata gadā:

- Noteica 8572 jaunus radiofrekvences piešķirumus un anulēja 2588 radiofrekvences piešķirumus (skat. 3. attēlu);
- Izsniedza 3797 jaunas un anulēja 1586 radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas (skat. 4. attēlu).

Radiofrekvences piešķirumu un atļauju skaita ievērojamais kāpums skaidrojams ar jaunu frekvenču resursu apgūšanu publiskajiem mobilo sakaru tīkliem, vienlaicīgi uzlabojot mikroviļņu radiosavienojumu atbalsta tīklus.

3. attēls

4. attēls

Pārskata periodā VAS ES speciālisti, pārstāvot Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības intereses, piedalījās sakaru nozares starptautisko institūciju darbā. VAS ES speciālisti piedalījās:

- Eiropas Komisijas Radiofrekvenču spektra komitejas (RSC), Radiofrekvenču spektra politikas grupas (RSPG) un Austrumu partnerības regulatoru tīkla spektra ekspertu darba grupā;
- Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (CEPT) Elektronisko sakaru komitejas (ECC) plenārsēdēs un darba grupās;
- Ziemeļaustrumu Eiropas Digitālās dividendes ieviešanas foruma (NEDDIF) darbā.

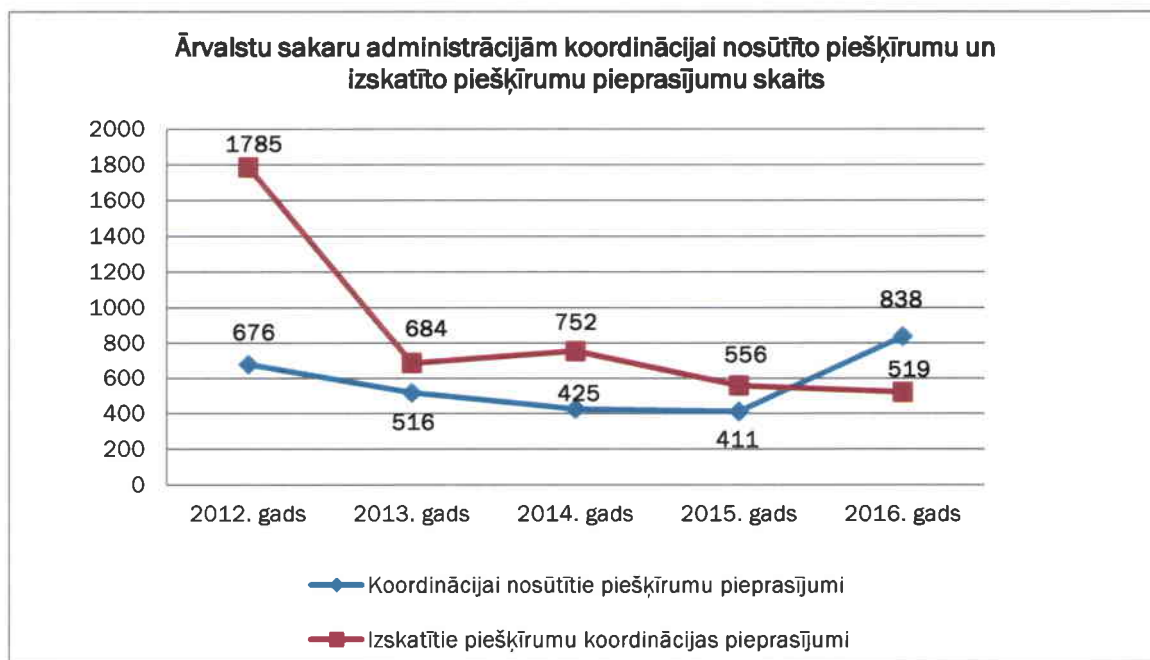
Starptautiskajās darba grupās VAS ES speciālisti analizēja dokumentu projektus un sniedza viedokļus un priekšlikumus, kas atbilst Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēm, konsultējoties ar elektronisko sakaru nozares asociācijām un valsts pārvaldes institūcijām, tajā skaitā:

- VAS ES izstrādāja raidītāju izstarotās jaudas un izejas jaudas mērījumu metodiku, kas CEPT darba grupā tika izskatīta un apstiprināta, kā ieteikums pārējām Eiropas valstīm;
- pēc VAS ES pieprasījuma CEPT darba grupās tika veikta radioiekārtu elektromagnētiskās saderības kritēriju noteikšana LTE sistēmas ieviešanai 450 MHz joslā;
- VAS ES sagatavoja viedokli valsts pozīcijai par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmuma projektu par 470–790 MHz frekvenču joslas izmantošanu Savienībā;
- VAS ES sagatavoja viedokli valsts pozīcijai par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi;
- VAS ES sagatavoja viedokli par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai” par rīcības plānu 5G ieviešanai Eiropā.

Frekvenču joslās, kurās netiek slēgti nolīgumi par joslu izmantošanu pierobežā, nepieciešams veikt katra piešķiruma starptautisko koordināciju, lai nodrošinātu radioiekārtu izmantošanu bez kaitīgiem traucējumiem no kaimiņvalsts frekvenču lietotāju puses, kā arī netraucētu kaimiņvalstu radioiekārtu darbībai.

Pārskata periodā VAS ES nosūtīja koordinācijas zonā esošo valstu sakaru administrācijām starptautiskajai koordinācijai 838 radiofrekvences piešķirumu pieprasījumus un izskatīja 519 ārvalstu sakaru administrāciju radiofrekvences piešķirumu koordinācijas pieprasījumus (skat. 5. attēlu). Koordinācijai nosūtīto pieprasījumu skaita pieaugums izskaidrojams ar jaunu frekvenču resursu apgūšanu publiskajiem mobilajiem sakariem un savienojumiem nepieciešamās

infrastrukturā turpmāko veidošanu, veidojot jaunus un pilnveidojot jau esošos mikroviļņu radiosavienojumu atbalsta tīklus.

5.attēls

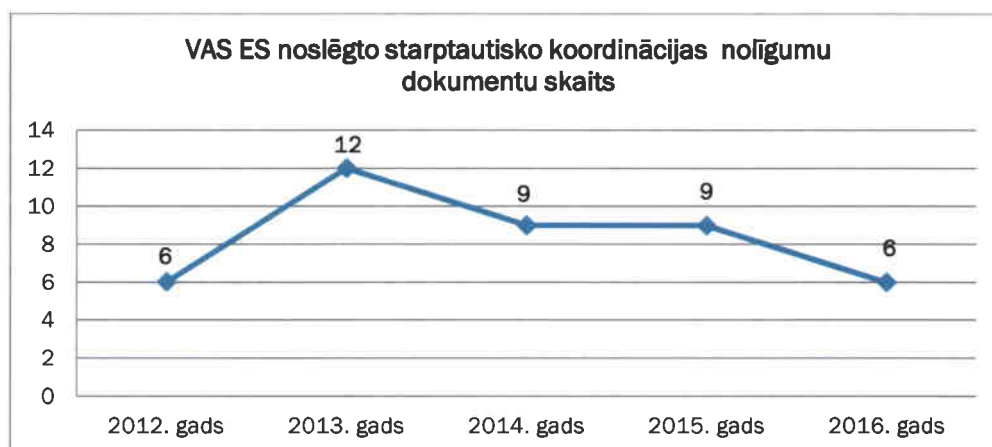
Lai uzlabotu Latvijas mobilo sakaru tīklu plānošanas un izvēšanas iespējas pierobežā, VAS ES izstrādāja starpvalstu frekvenču koordinācijas nolīgumus, kas nosaka frekvenču spektra lietošanas tehniskos parametrus un noteikumus, nodrošinot frekvenču izmantošanu bez kaitīgiem traucējumiem, mazinot nepieciešamās darbības, saskaņojot ar ārvalstīm frekvenču spektra lietošanu valstu pierobežā.

2016. gada janvārī tika saskaņots Latvijas un Zviedrijas starptautiskais koordinācijas nolīgums par Latvijas sauszemes mobilā dienesta staciju piešķirumu koordināciju frekvenču joslā 694 – 790 MHz.

2016. gada maijā VAS ES speciālisti piedalījās trīspusējā Latvijas – Baltkrievijas – Lietuvas sakaru administrāciju frekvenču koordinācijas sanāksmē Baltkrievijā, Minskā. Sanāksmes laikā tika noslēgtas sekojošas vienošanās par frekvenču izmantošanas nosacījumiem valstu pierobežā:

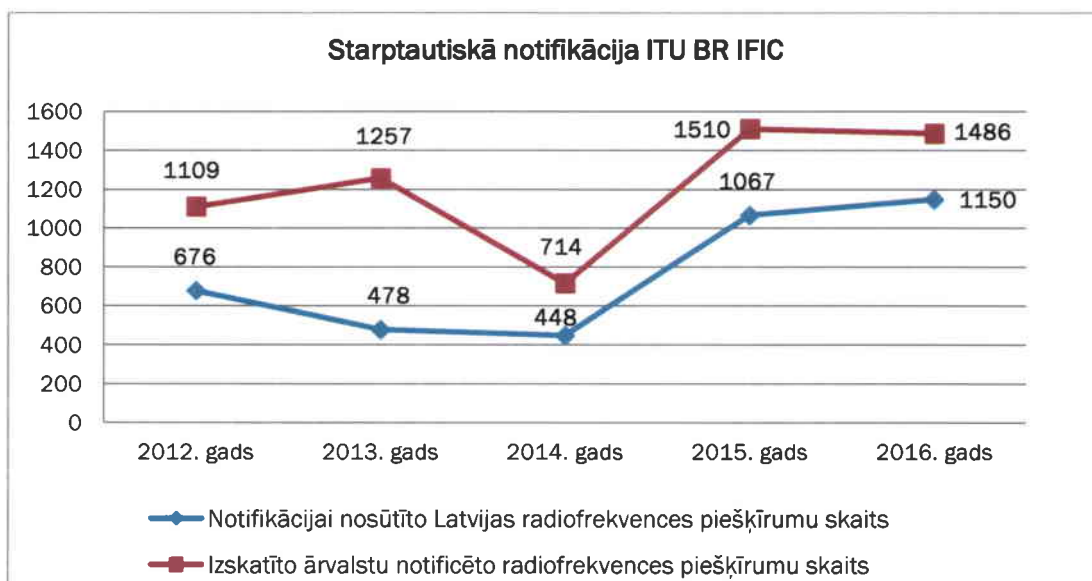
- 790 - 862 MHz joslā: pārskatīta esošā vienošanās, nosakot atvieglotu mobilo sakaru sistēmu frekvenču koordinācijas procedūru ar Baltkrievijas gaisa kuģniecības radionavigācijas dienestu, papildu ieviešot arī LTE tīklu specifiskos izmantošanas nosacījumus pierobežā ar Baltkrieviju;
- 880 - 915 MHz / 925 - 960 MHz joslā: pārskatīta esošā vienošanās, precizējot GSM, UMTS un LTE sistēmu izmantošanas nosacījumus pierobežā ar Baltkrieviju, palielinot pieļaujamās elektromagnētiskā lauka intensitātes līmeņus platjoslas mobilo sistēmu lietošanai;
- 1427 - 1518 MHz joslā: noslēgta vienošanās par mobilo un fiksēto sakaru sistēmu lietošanas iespējām (ietver arī gaisa kuģniecības telemetrijas sistēmas), sperot būtisku soli iespējai nākotnē izmantot jaunas frekvenču joslas mobilajiem platjoslas sakariem Latvijā;
- 1920 - 1980 MHz / 2110 - 2170 MHz joslā: pārskatītas esošās divas vienošanās ar Baltkrieviju un Lietuvu, papildu UMTS sistēmu izmantošanas nosacījumiem nosakot arī LTE sistēmu izmantošanas nosacījumus pierobežā.

Informācija par noslēgtajiem starptautiskās koordinācijas nolīgumiem laika posmā no 2012. gada līdz 2016. gadam sniegta 6. attēlā.

6. attēls

VAS ES nosūtīja notifikācijai¹ ITU BR IFIC VAS ES 1150 radiofrekvenču piešķirumus un izskatīja 1486 ārvalstu sakaru administrāciju notificētos radiofrekvenču piešķirumus (skat. 7. attēlu). Notifikāciju skaita izmaiņas skaidrojamas ar frekvenču joslu pārplānošanu citām sakaru sistēmām;

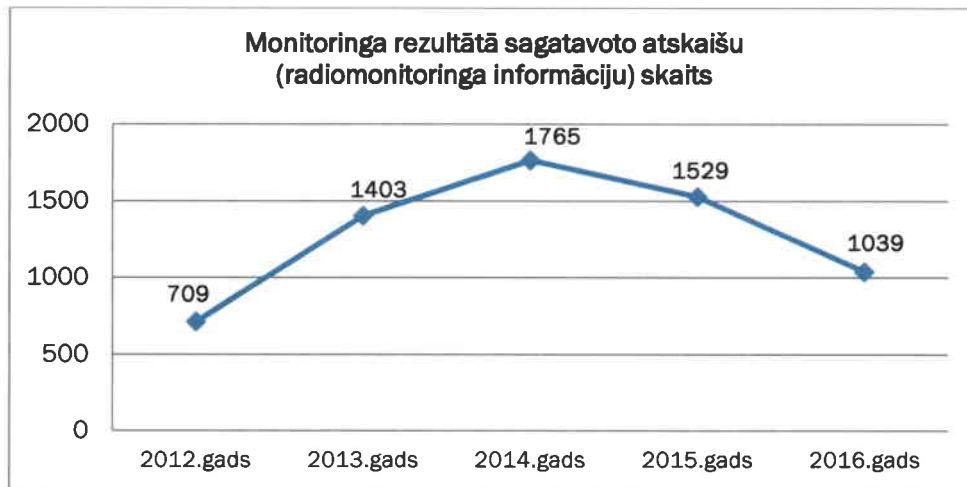
7. attēls

2.1.2. Radiofrekvenču spektra uzraudzība

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, uzraugot radiofrekvenču spektru, VAS ES pārskata gadā **nacionālā līmenī**:

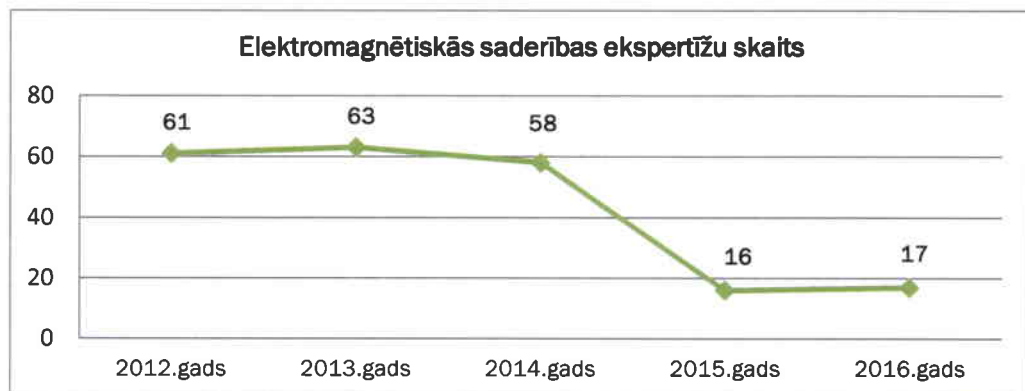
- Veica radiomonitoringu, kā rezultātā sagatavoti 1039 radiomonitoringa informācijas dokumenti, tajā skaitā 445 veicot stacionāro radiomonitoringu, un 594 veicot radiomonitoringu izbraukuma apstākļos (skat. 8. attēlu). Sagatavoto atskaišu skaita izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem skaidrojamas ar VAS ES tehnisko iespēju attīstību.

¹ Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) Radiobirojam (RB) paziņotie un izskatītie radiofrekvenču piešķirumi Galvenajā Starptautiskajā Frekvenču reģistrā (Master International Frequency Register).

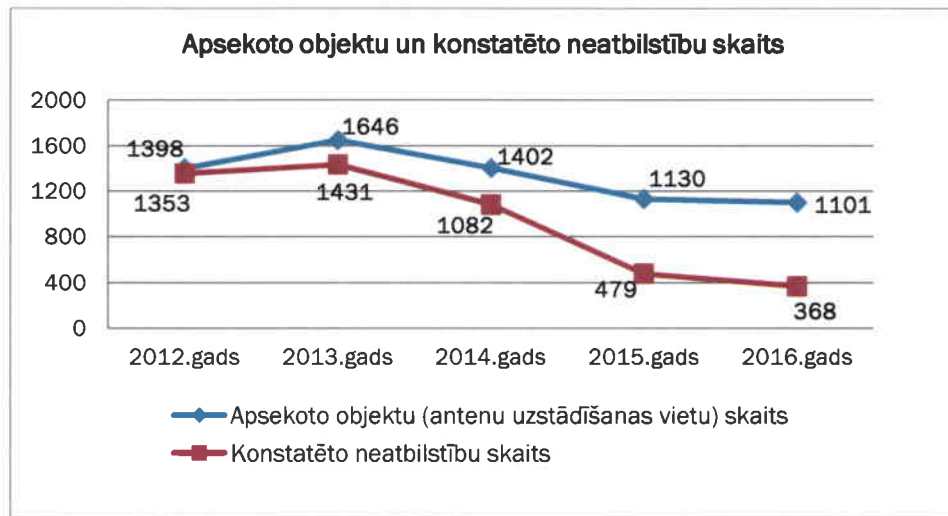
8. attēls

- Veica septiņas sauszemes mobilo radiosakaru un desmit skaņas un televīzijas apraides radiosakaru frekvenču diapazonu noslogojuma un elektromagnētiskās saderības ekspertīzes radioiekārtu uzstādīšanas vietās (skat. 9. attēlu). EMS ekspertīžu skaita izmaiņas pēdējo divu gadu laikā salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem skaidrojamas ar izmaiņām VAS ES veikto uzdevumu prioritātēs.

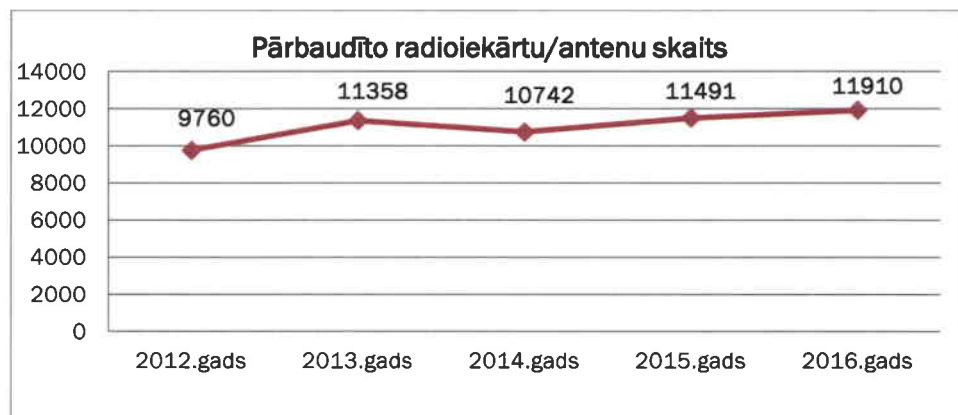

9. attēls

- Veica radioiekārtu uzstādīšanas vietu apsekošanu un tajā esošo radioiekārtu darbības likumības pārbaudi. Kopā apsekota 1101 objekts/radioiekārtu uzstādīšanas vieta (skat. 10. att.), kurās kopumā pārbaudītas 11910 radioiekārtas (skat. attēlu) un konstatētas 368 neatbilstības (skat. 11. att.). Konstatētajām neatbilstībām pie līdzīga apsekoto radioiekārtu/antenu skaita ir pozitīva tendence samazināties, kas saistāma ar frekvenču spektra lietošanas disciplīnas uzlabošanu.

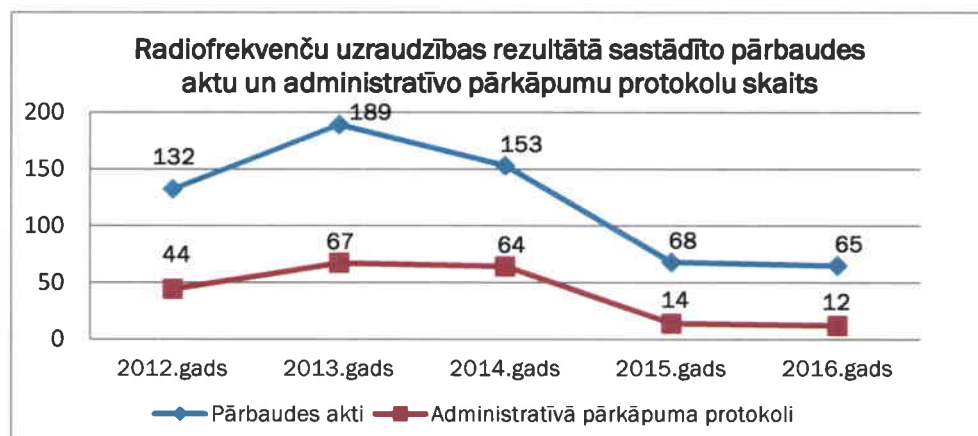

10. Attēls

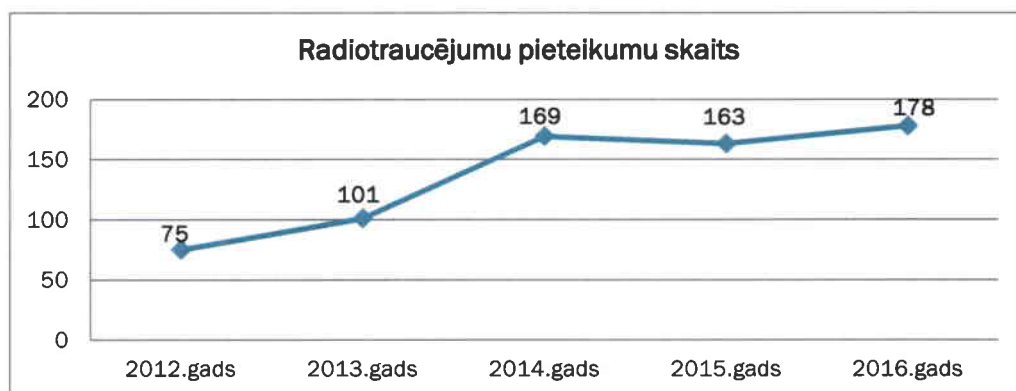
11. attēls

- Sastādīja 65 pārbaudes aktus par radioiekārtu lietošanas neatbilstībām un pārkāpumiem un 12 administratīvos pārkāpumu protokolus (skat.12. attēlu). Pārbaudes aktu un administratīvo protokolu skaita samazināšanās saistāma ar frekvenču spektra lietošanas disciplīnas uzlabošanu un VAS ES veiktajiem regulārajiem uzraudzības un informatīvajiem pasākumiem.

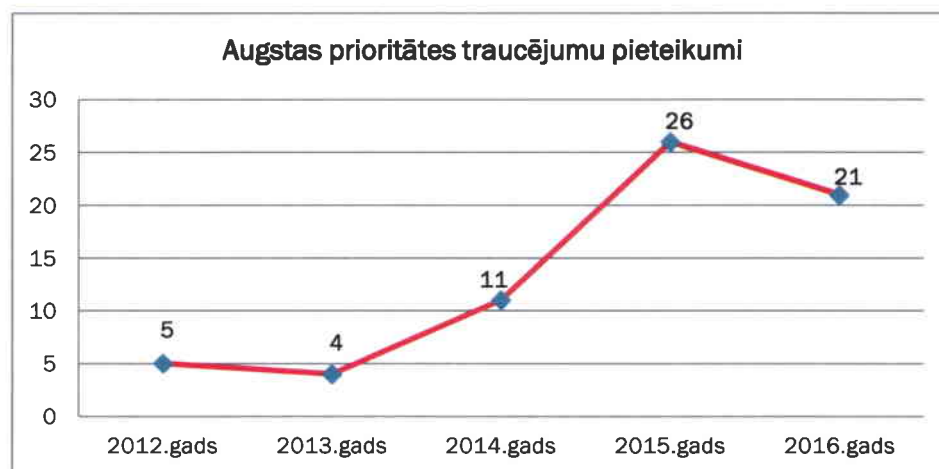
12. attēls

- Pārbaudīja 178 pieteikumus par traucējumiem radioiekārtu darbībai (skat. 13. att.). Radiotraucējumu skaita kāpums pēdējā gada laikā ir saistīts ar jaunu tehnoloģiju (galvenokārt IMT-2000/UMTS) ieviešanu, frekvenču joslu noslodzes un lietošanā esošo radioiekārtu skaita pieaugumu.

13. attēls

- Reaģēja uz 21 radiosakaru traucējumu pieteikumiem (tostarp četri traucējumu pieteikumi gaisa un jūras kuģniecības mobilā dienesta sakariem, 16 traucējumu pieteikumi mobilajiem sakariem un viens pieteikums par traucējumu tuva attāluma ierīcēm), kuriem piešķirama steidzamības pakāpe - traucējumi, kas var radīt draudus valsts un cilvēku drošībai, sabiedriskajai kārtībai, apdraudējumu kuģošanas un gaisa satiksmes drošībai, traucējumi, kas ietekmē elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanu lielam cilvēku skaitam un vienlaicīgi nav iespējams nodrošināt alternatīvu pakalpojumu sniegšanas veidu (skat. 14. attēlu). Salīdzinot ar iepriekšējo periodu sniegto pakalpojumu skaits ir nedaudz samazinājies, taču šī samazināšanās nav uzskatāma par tendenci, jo šādiem pieteikumiem ir gadījuma raksturs.

14. attēls

- Izstrādāja tehnisko dokumentāciju radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības projektiem, kas pārskata periodam apstiprināti Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības un investīciju plāna 2017. - 2021. gadam ietvaros.
- Pilnveidoja IT sistēmu mobilo mērlaboratoriju mērījumu nodrošināšanas tehnikas automatizētai vadībai un mērījumu rezultātu reģistrācijai VAS ES vienotajā Radiofrekvenču uzraudzības sistēmā.

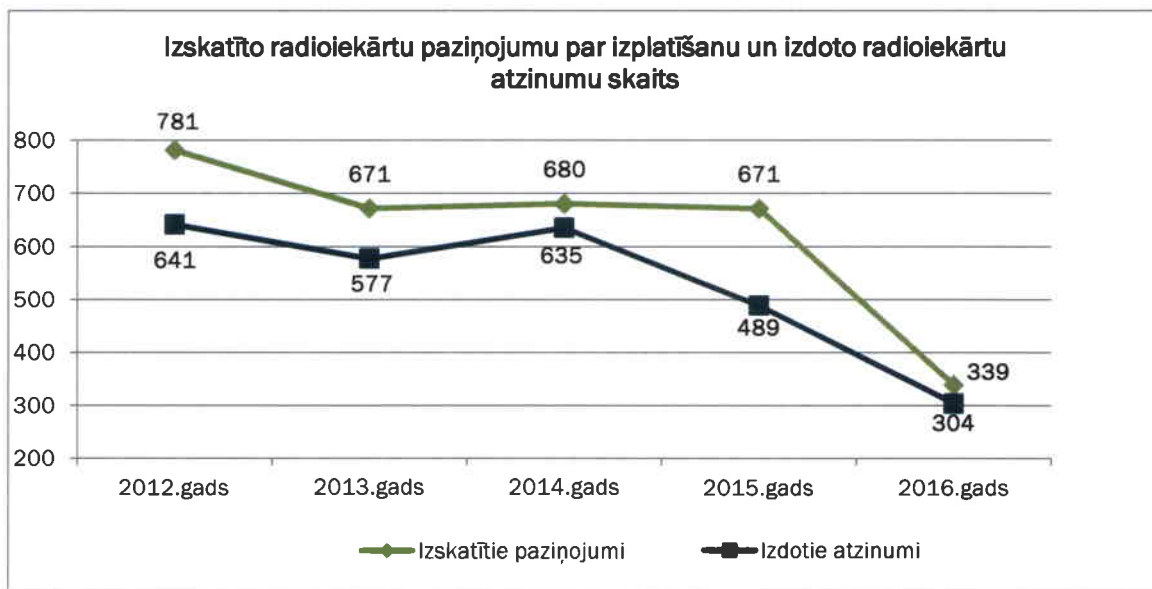
- Sniedza komercpakalpojumus, t.sk. veica trīs radiosignālu elektromagnētiskā lauka (EML) intensitātes mērījumus un rīkoja apmācības Nacionālo bruņoto spēku speciālistiem.

2.1.3. Informācijas izskatīšana par radioiekārtu atbilstību izplatīšanai un lietošanai

Lai nodrošinātu elektromagnētiskās saderības prasībām atbilstošu radioiekārtu izplatīšanu un lietošanu, pārskata periodā VAS ES speciālisti izskatīja paziņojumus par radioiekārtu izplatīšanu, sagatavoja atzinumus par radioiekārtu izplatīšanu un lietošanu, uzturēja un aktualizēja radioiekārtu reģistra datus par radioiekārtu atbilstību, nodrošināja informācijas izskatīšanu par radioiekārtu neatbilstībām, sadarbojās ar PTAC, sniedzot viedokli par radioiekārtu atbilstību.

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, izskatot informāciju par iekārtu atbilstību, VAS ES speciālisti pārskata gadā **nacionālā līmenī**:

- saņēma un izskatīja 339 paziņojumus par radioiekārtu izplatīšanu (skat. 15. att.). Saņemto paziņojumu skaita ievērojamais kritums salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem skaidrojams ar jaunās radioiekārtu direktīvas 2014/53/ES (RED) stāšanās spēkā 2016. gada 13. jūnijā. Jaunā direktīva neparedz paziņošanu par radioiekārtu izplatīšanu.
- sagatavoja 304 sakaru iekārtu atzinumus par radioiekārtu izplatīšanu un lietošanu (skat. 15. att.);

15. attēls

- sniedza eksperta viedokli PTAC par RLAN 900 MHz iekārtu neatbilstību, bezpilota lidaparātu ar iebūvētu radioiekārtu neatbilstībām, RLAN 5 GHz radioiekārtu atbilstību un PMR radiostaciju neatbilstībām, lai ierobežotu neatbilstošu iekārtu nonākšanu izplatīšanā un lietošanā. Par neatbilstošām ir atzīstamas iekārtas, kas var radīt kaitīgus radiotraucējumus un citus riskus, kas ir aptverti normatīvajos aktos noteiktajās prasībās.

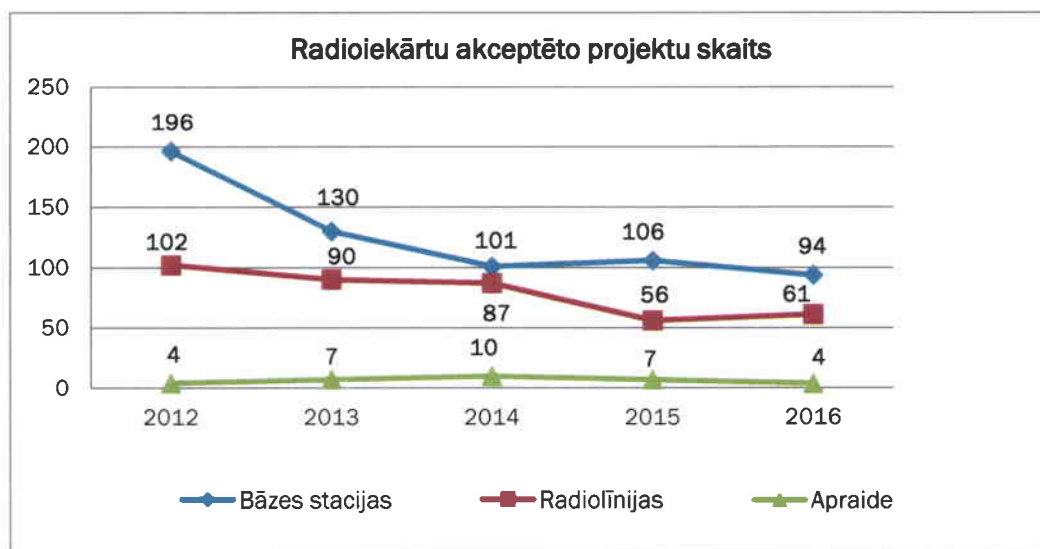
Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, izskatot informāciju par iekārtu atbilstību, VAS ES speciālisti pārskata gadā starptautiskā līmenī:

- sniedza priekšlikumus ADCO RED (Administratīvās sadarbības grupa direktīvas 2014/53/ES jomā) izstrādātajām RED direktīvas vadlīnijām;
- piedalījās Eiropas Telesakaru standartu institūta (ETSI) jauno standartu EN 300 328, EN 301 893, EN 303 405, EN 303 345 projektu izstrādē.

TCAM (Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības grupa) grupas ietvaros sniedza priekšlikumus par RED direktīvas piemērošanu iekārtām, kurām ir iebūvēti vai pievienoti radio moduļi, gaisa kuģos uzstādītām iekārtām, iekārtām ar frekvenci zem 9 kHz, RFID iekārtām un DVB-S uztvērējiem.

2.2. Radioiekārtu ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšana

Veicot elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā izskatīja un akceptēja 159 radiostaciju ierīkošanas tehniskos projektus (skat. 16. attēlu). Akceptēto projektu skaita izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, skaidrojamas ar izmaiņām klientu iesniegto pieprasījumu skaitā.

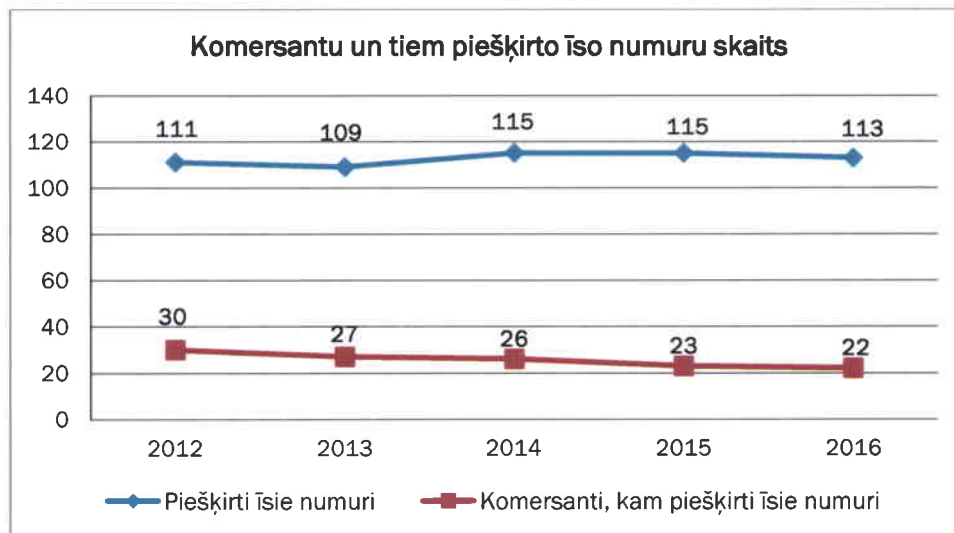

16. attēls

2.3. Numerācijas datu bāzes darbības uzturēšana

Veicot numerācijas datubāzes uzturēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā:

- Pārvaldīja un uzturēja numerācijas datu bāzi, nodrošinot datu pieejamību komersantiem un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai ar augstu pieejamības līmeni (97%). Komersantu skaits, kuriem ir izsniegtas piekļuves tiesības un kuri var ievadīt informāciju par numerācijas izmantošanu numerācijas datu bāzē, ir samazinājies. Samazinājums ir skaidrojams ar atbildīgo institūciju aktivitātēm, kas vērstas uz numerācijas resursu izmantošanas kontroles uzlabošanu.
- Veica regulāru numerācijas datu bāzē reģistrētās informācijas atbilstības uzraudzību, t.sk. nodrošinot ar informāciju Valsts ieņēmumu dienestu par komersantiem un tiem piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz īsajiem numuriem. Laika periodā no 2012. gada līdz 2016. gadam nav notikušas būtiskas izmaiņas piešķirto īso numuru lietošanas tiesību apjomos (skat. 17.attēlu).

17. attēls

Pārskata periodā VAS ES nodrošināja numerācijas sistēmas pielāgošanu Nacionālajam numerācijas plānam, kurā tika veikti grozījumi, atceļot numerācijas reģionālo sadalījumu. VAS ES iesniedza VARAM jaunās politikas iniciatīvas vidējam termiņam pieteikumu 2017.gada valsts budžeta finansējumam Numerācijas datubāzes attīstībai. Minētā iniciatīva netika atbalstīta, bet joprojām ir aktuāls jautājums un turpinās darbs pie finanšu līdzekļu piesaistes jaunas datu bāzes izstrādei un ieviešanai.

2.4. Komercpakalpojumu nodrošināšana

Pārskata gadā VAS ES turpināja uzsākto darbu pie komercpakalpojumu ieviešanas un attīstīšanas. Lai sistematizētu komercpakalpojumu pārvaldību, pārskata gadā VAS ES izstrādāja iekšējo normatīvo aktu Projektu vadīšanas kārtība. VAS ES ir izveidota Projektu uzraudzības komiteja, kas nodrošina visu VAS ES projektu statusa regulāru apskati un operatīvo lēmumu pieņemšanu.

Izvērtējot VAS ES kompetences un pieejamo materiāli tehnisko nodrošinājumu, 2016. gada ietvaros VAS ES ir noslēgusi sadarbības līgumus ar četrām Latvijas augstskolām:

- Rīgas Tehnisko universitāti (Elektronikas un telekomunikāciju fakultāti);
- Transporta un sakaru institūtu;
- Elektronikas un datorzinātņu institūtu;
- Ventspils augstskolu.

Ciešā sadarbība ar Latvijas augstskolām VAS ES nodrošina iespēju ilgtermiņā kopīgi īstenot Eiropas struktūrfondu praktiskās ievirzes pētījuma projektus, kā arī piedalīties augstskolu mācību procesā, nodrošinot vieslekcijas un praktiskos seminārus.

Kā viens no komercpakalpojumu attīstības virzieniem ir kosmosa tehnoloģiju joma. Pārskata gadā tika identificēti potenciālie sadarbības partneri, sadarbībā ar kuriem VAS ES varētu līdzdarboties Eiropas Kosmosa Aģentūras projektos.

Papildinot jau esošo komercpakalpojumu klāstu, VAS ES pārskata gadā klientiem piedāvāja jaunu komercpakalpojumu "Radioiekārtu identificēšana", kas paredz klienta izvēlētajā vietā (objektā) identificēt objektā uzstādītās radioiekārtas.

Pārskata periodā uzsākts darbs pie jauna komercpakalpojuma "Radioiekārtu parametru testēšana un tehniskais atbalsts" attīstīšanas, kas piedāvā tehniskā atbalsta sniegšanu klienta radioiekārtas izmēģinājumiem (iekštelpu vai ārtelpu), nodrošinot nepieciešamos radio parametru mērījumus, kā arī konsultācijas par radiofrekvenču izmantošanas un mērījumu jautājumiem.

2.5. Normatīvie akti

VAS ES speciālisti pārskata gadā piedalījās dažādu normatīvo aktu un to grozījumu izstrādē, atzinumu un priekšlikumu sniegšanā.

Kā svarīgākie minami:

- izstrādāti priekšlikumi grozījumiem Elektronisko sakaru likumā (spēkā no 2016. gada 13. jūnija) saistībā ar ES direktīvas 2014/53/ES (Radioiekārtu direktīva), kura aizstās direktīvu 1999/5/EK, pārņemšanu. Grozījumi paredz atcelt paziņošanu par radioiekārtas izplatīšanu;
- izstrādāti Ministru kabineta 2016. gada 7. jūnija noteikumi Nr.360 "Radioiekārtu atbilstības novērtēšanas, piedāvāšanas tirgū, uzstādīšanas un lietošanas noteikumi", kas aizstāj Ministru kabineta 2007. gada 21. augusta noteikumus Nr. 561 "Radioiekārtu un elektronisko sakaru tīkla galiekārtu atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas un lietošanas kārtība", nodrošinot ES direktīvas 2014/53/ES (Radioiekārtu direktīva) pārņemšanu;
- izstrādāti grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumos Nr. 453 "Noteikumi par radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām" (Ministru kabineta 2016. gada 14. jūnija noteikumi Nr.383), nodrošinot ES direktīvas 2014/53/ES (Radioiekārtu direktīva) pārņemšanu;
- izstrādāti jauni Ministru kabineta 2016. gada 26. aprīļa noteikumi NR.255 „Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" (detalizētu informāciju skatīt 2.6. sadaļā "VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis");
- izstrādāti Ministru kabineta 2016. gada 9. augusta noteikumi Nr.529 "Radioamatieru radiostaciju būvēšanas, ierīkošanas un lietošanas, kā arī radioamatieru apliecības saņemšanas kārtība", kas aizstāj Ministru kabineta 2008. gada 28. aprīļa noteikumus Nr. 303 "Radioamatieru radiostaciju būvēšanas, ierīkošanas un lietošanas, kā arī radioamatieru apliecības saņemšanas kārtība", aktualizējot radioamatieru radiostaciju lietošanas un radioamatieru apliecības saņemšanas tiesību normas atbilstoši problemātikai attiecīgajā jomā;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Elektronisko sakaru likumā, lai nodrošinātu VAS „Elektroniskie sakari” kompetencē esošo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantu pārņemšanu nozares likumā;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumos Nr. 1151 "Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)" (Ministru kabineta 2016. gada 27. septembra noteikumi Nr.644), kā arī nodrošināta daļība minēto noteikumu izstrādes darba grupā;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2010. gada 16. februāra noteikumos Nr. 143 "Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslām, kuru efektīvas izmantošanas labad ir nepieciešams ierobežot radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanu komercdarbībai elektronisko sakaru nozarē" (Ministru kabineta 2016. gada 27. septembra noteikumi Nr.632);
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumos Nr.367 "Nacionālais numerācijas plāns" (Ministru kabineta 2016. gada 3. maija noteikumi Nr.277), kā arī nodrošināta daļība minēto noteikumu izstrādes darba grupā.

2.6. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 1. jūlija sēdes protokollēmumu (protokols Nr.36, 38.§) VARAM tika uzdots uz jaunas elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas metodikas pamata pārskatīt ar elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem saistītos tarifus, un līdz 2016. gada 31. decembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabineta sēdē noteikumu projektu "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis".

VAS ES, ņemot vērā klientu darba specifiku t.sk. nākamo periodu finanšu plānu sagatavošanas termiņus, lai pēc iespējas ātrākā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 2016. gada 1. jūlijam, sasniegtu vēlamu rezultātu, 2014. gada septembrī uzsāka darbu pie VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojumu metodikas un Ministru kabineta noteikumu projekta "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" (turpmāk - noteikumu projekts) izstrādes.

Noteikumu projekts tika izstrādāts sadarbībā ar elektronisko sakaru nozares asociāciju (Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas, Latvijas Interneta Asociācijas un Latvijas Telekomunikāciju Asociācijas) un ministriju (SM un VARAM) pārstāvjiem.

Tika veikti būtiski grozījumi VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojumu metodikā, kā arī izstrādāts noteikumu projekts.

Noteikumu projekts izstrādāts, pamatojoties uz VAS ES valdes 2015. gada 22. decembrī apstiprināto "VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojumu metodiku".

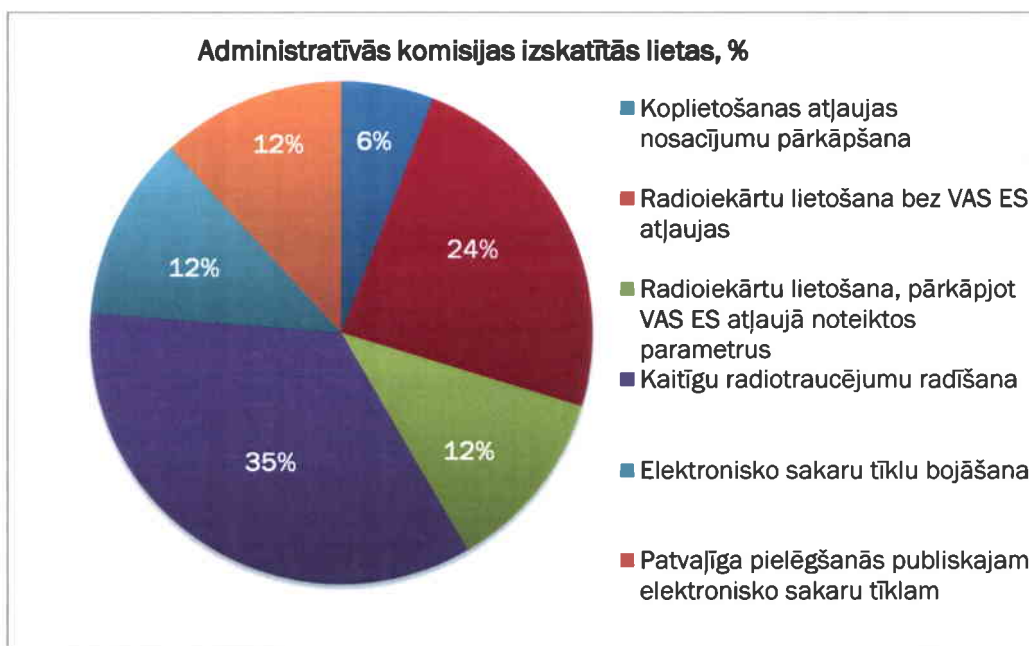
Elektronisko sakaru nozares asociācijas (Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija, Latvijas Interneta Asociācija un Latvijas Telekomunikāciju Asociācija) ir atbalstījušas izstrādāto VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojumu metodiku.

Ministru kabineta 2016. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" ir stājušies spēkā 2016. gada 1. jūlijā, nodrošinot atsevišķu tarifu samazinājumu.

2.7. Administratīvā komisija

VAS ES Administratīvā komisija 2016. gadā saskaņā ar normatīvajos aktos doto pilnvarojumu izskatījusi šādas 17 administratīvā pārkāpuma lietas (skatīt 18.attēlu):

- vienu administratīvo pārkāpumu lietu par koplietojamo radiofrekvenču piešķiruma lietošanas atļaujas nosacījumu pārkāpšanu;
- četras administratīvo pārkāpumu lietas par radioiekārtu uzstādīšanu vai lietošanu bez VAS ES radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas;
- divas administratīvo pārkāpumu lietas par radioiekārtu uzstādīšanu vai lietošanu, pārkāpjot VAS ES radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujā noteiktos parametrus;
- sešas administratīvo pārkāpumu lietas par tādu radioiekārtu, elektrisko vai elektronisko iekārtu uzstādīšanu vai lietošanu, kuru darbība rada kaitīgus radiotraucējumus vai kuru elektromagnētiskie izstarojumi neatbilst normatīvajos aktos noteiktajam;
- divas administratīvo pārkāpumu lietas par elektronisko sakaru tīklu aizsardzības prasību pārkāpšanu, elektronisko sakaru tīklu aizsardzībai noteikto aizsardzības zonu neievērošanu, kā arī par elektronisko sakaru tīklu bojāšanu vai to darbības traucēšanu;
- divas administratīvo pārkāpumu lietas par elektronisko sakaru iekārtu, tajā skaitā galiekārtu, patvaļīgu pieslēgšanu publiskajam elektronisko sakaru tīklam.

18. attēls

Administratīvā komisija ir piemērojusi:

- septiņus brīdinājumus;
- trīs naudas sodus, kopā 490,- EUR;
- trīs mutvārdu aizrādījumus;
- četras administratīvo pārkāpumu lietas izbeigtas.

2.8. Sadarbība ar klientiem un sadarbības partneriem

Pārskata gadā VAS ES turpināja sadarbību un komunikāciju ar klientiem un sadarbības partneriem, informējot par aktualitātēm elektronisko sakaru nozarē un nodrošinot nozarei būtisko jautājumu apspriešanu klātienē. Starp nozīmīgākajiem informācijas apmaiņas pasākumiem minami šādi informatīvi semināri:

- VAS ES un NEPLP sadarbības seminārs par FM radiostaciju darbības pārraudzību;
- Ciparu dividendes 700 MHz joslā nākotnes izmantošanas perspektīvas Latvijā;
- Plānošanas jautājumi 470-790 MHz joslā;
- Mobilo radiosakaru sistēmas 1.4 GHz joslā;
- WRC-15 rezultāti Telekomunikāciju kluba sēdē;
- Sadarbībā ar PTAC pārstāvjiem organizēta tikšanās ar klientiem, komersantiem un sadarbības partneriem par tēmu "Jaunās RED direktīvas un Ministru kabineta noteikumu prasības radioiekārtām, kas aizstās MK noteikumus Nr. 561";
- Elektronisko sakaru tīklu būvniecības tiesiskā regulējuma saskaņošana ar vispārējiem būvniecības normatīvajiem aktiem Satiksmes ministrijas rīkotajā darba grupā;
- Nākotnes mobilo sakaru sistēmas IMT – 2020;
- Divi sagatavošanas semināri radioamatieriem;
- Četri semināri par komercpakalpojumiem.

2016. gada 22. janvārī VAS ES ir rīkoja preses konferenci un sniedza informāciju par 2016. gadā prognozējamām aktualitātēm sakaru nozarē, kas iezīmējušās pēc 2015. gada nogalē notikušās Pasaules radiosakaru konferences, t.i.,:

- 5G mobilie sakari;
- intelektuālās transporta sistēmas;

- lidmašīnu izsekošanas sistēmas;
- dronu un bezpilotu lidaparātu attīstība un problemātika;
- piko satelīti un satelīts VENTA-1 u.c. jautājumi.

Pārskata periodā VAS ES ir rīkojusi divas Klientu dienas, kurās VAS ES informēja par jau ieviestajiem un plānotajiem komercpakalpojumiem un par paveiktajiem darbiem un nākotnes stratēģiskajiem plāniem.

VAS ES turpina uzsākt tradīciju un arī 2016. gada ietvaros rīkojusi izbraukuma prezentācijas par Latvijas radiofrekvenču uzraudzību un "*lapsu medības*" Rīgas Tehniskajā universitātē un Valmieras augstskolas studentiem. VAS ES ir piedalījies un demonstrējis mobilo mērlaboratoriju un tehnisko aprīkojumu Latvijas Robotikas čempionātā, Latgales Radioamatieru salidojumā un Ventspils Valsts 1.ģimnāzijas organizētajā pasākumā.

Pārskata gadā izveidota jauna Klientu attiecību pārvaldības sistēma CRM, kurā ir reģistrēti 584 klienti, t.i., 88,35% no visiem VAS ES klientiem. Papildus tam CRM tiek reģistrēti ne tikai VAS ES klienti, bet arī valsts institūcijas un sadarbības partneri. Tādējādi kopā CRM sistēmā izveidotas 605 reģistrētas vienības. Nākamajos periodos turpināsies darbs pie sistēmas pilnveidošanas un uzturēšanas. Sistēmā tiek fiksēta informācija par visām tikšanas reizēm, e-pastiem, telefona zvaniem un apspriežamajiem jautājumiem ar partneriem, kas nodrošina informācijas pieejamību gadījumā, ja atbildīgais darbinieks tiek aizvietots vai ātri jāpieņem lēmums. Papildus tam, šī sistēma ļauj segmentēt klientus, lai varētu piedāvāt klientam piemērotus pakalpojumus vai izsūtīt aicinājumu uz informatīvo semināru atbilstoši semināra tēmai.

2.9. Komunikācija plašsaziņas līdzekļos un sociālajos tīklos

Pārskata gadā tika izstrādāta un darbu sāka jauna mājaslapa. Jaunā mājaslapa ir ar paaugstinātu drošības līmeni, lietotājam vieglāk pārvaldāma un ar efektīvākiem funkcionālajiem risinājumiem. Tika izstrādāti komercpakalpojumu mārketinga materiāli, kas šobrīd ir vienotā stilā pieejami ikvienam mājaslapas apmeklētājam. VAS ES klienti ir norādījuši, ka jaunā mājaslapa ir vieglāk saprotama un tajā var ātrāk atrast meklēto informāciju.

Tāpat arī turpināts strādāt pie komunikācijas sociālajos tīklos un plašsaziņas līdzekļos. Kopējais publikāciju skaits plašsaziņas līdzekļos (drukātajos, elektroniskajos medijos, TV un radio) pārskata gadā ir sasniedzis 123. Savukārt VAS ES mājaslapas jaunumu sadaļā kopumā tika publicēti 40 ieraksti, no tiem 26 - jaunajā mājaslapā. VAS ES Facebook kontā sagatavoti 33 ieraksti un Twitter kontā - 31 ieraksts.

Tika turpināts korporatīvās sociālās atbildības projekts "Apsveikums Latvijai!". VAS ES ierosināja sižetu veidošanu par klientiem aktuālajiem jautājumiem - mobilo sakaru tīklu attīstību (5G), izmaiņām 700 MHz joslās, tāpat tika veidoti sižeti, lai preventīvi mazinātu radiotraucējumu skaitu, informējot par tiem iedzīvotājus, kā arī tika izveidota filma, lai popularizētu radioamatierismu, jo arī radioamatieri ir VAS ES klienti.

2.10. VAS ES Informācijas tehnoloģiju sistēmas pilnveidošana

Pārskata gadā veikti pasākumi iekšējā tīkla tehniskās infrastruktūras pilnveidošanai un drošības līmeņa paaugstināšanai:

- veikta pāreja uz IP telefonijas risinājumu fiksēto telekomunikāciju sakaru nodrošināšanai, uzlabojot sakaru kvalitāti, kā arī samazinot attiecīgā risinājuma izmantošanas un uzturēšanas izmaksas;
- veikta iekšējā tīkla infrastruktūras pārveide, uzlabojot tā ikdienas pārvaldības un drošības nodrošināšanas procesus;

- ieviests jaunas rezerves kopiju izveides un uzglabāšanas tehniskais risinājums, kas sekmē rezerves kopiju darba spēju un pieejamības līmeņa palielināšanos;
- veikts jaunās VAS ES mājaslapas tehniskā risinājuma drošības audits, apzinot un novēršot konstatētos apdraudējumus.

Veikta pāreja uz vienu resursu vadības tehnisko risinājumu – Horizon, atsakoties no iepriekš izmantotās programmatūras Tildes Jumis, sekmējot vienotu finanšu resursu uzskaiti un ar to pārvaldību saistīto procesu izpildi.

Nodrošināta e-paraksta risinājuma ieviešana VAS ES biznesa darbības procesos, uzsākot darbu pie papīra formāta dokumentu apjoma un izmantošanas intensitātes samazināšanas.

2.11. Izvirzīto mērķu izpilde

Lai nodrošinātu VAS ES 2016. gada mērķu izpildi, pārskata periodā īstenota virkne nozīmīgu aktivitāšu (skat. 1. tabulu).

1. tabula

VAS ES 2016. gada mērķu izpilde

Segments	Mērķis	Rezultāts
Klienti	Informatīvie semināri	Mērķis sasniegts kopumā nodrošinot 18 seminārus (izvērstu informāciju skatīt Vadības ziņojuma sadaļā 2.8 "Sadarbība ar klientiem").
Efektivitāte	Realizētie investīciju projekti atbilstoši aktivitāšu grafikam	Mērķis sasniegts bāzes līmenī, kopumā atbilstoši investīciju grafikam īstenoti 24 investīciju projekti.
Komercpakalpojumu attīstība	Ieņēmumi no komercpakalpojumiem	Mērķis sasniegts ņemot vērā gūtos ieņēmumus no komercpakalpojumu nodrošināšanas un uzņēmuma pārējās darbības ieņēmumus (izņemot ārvalstu komandējumu kompensāciju).

3. Svarīgākie notikumi pēc pārskata gada beigām

3.1. Mērķu izvirzīšana un īstenošana

Lai nodrošinātu efektīvu, uz izmērāmiem rezultātiem balstītu uzņēmuma sistemātisku attīstību saskaņā ar darbības stratēģijā noteiktajiem virzieniem, VAS ES ir ieviesusi vairāku līmeņu mērķu (uzņēmuma, departamentu, nodaļu un darbinieku individuālie mērķi) noteikšanas un izvērtēšanas sistēmu, katram gadam nosakot prioritāros mērķus un to sasniedzamos rezultātus segmentos: Klienti (apmierinātības līmenis ar VAS ES pakalpojumiem, nepieciešamās informācijas sniegšanas kvalitāte un kvantitāte), Efektivitāte (izmaksu optimizācija, investīciju projektu realizācija atbilstoši noteiktajam laika grafikam un finansējumam) un Attīstība (uzņēmuma atpazīstamības indekss Latvijā, ieņēmumi no komercpakalpojumiem).

3.2. Nākamajam 2017. gadam izvirzītie mērķi

2017. gadam VAS ES ir noteikusi trīs prioritāros attīstības segmentus – Klienti, Efektivitāte un Komercpakalpojumu attīstība (skat. 2. tabulu).

2.tabula

VAS ES 2017. gada mērķi

Segments	Mērķis	Īpatsvars, %	Mērvienība	Sasniedzamais rezultāts	
Klienti	Informatīvo semināru novērtējums	10	Procenti (apmierinātības rādījums)	Apmeklētāju apmierinātība par informatīvo semināru kvalitāti ne mazāka par 70%	
Efektivitāte	Lai optimizētu AS un CS sakaru sistēmas frekvenču sadalījumu līdz reāli nepieciešamajām NBS prasībām un pārplānotu no AS un CS iedalījumu 5G sistēmām nepieciešamo frekvenču spektru – MK noteikumu projekta par Civilo un Aizsardzības sistēmu frekvenču pārvaldes modeli un ar to saistīto Elektronisko sakaru likuma un MK 1151 grozījumu izstrāde un nosūtīšana VARAM	25	lr (1)/Nav (0)	lr	
	Lai atjaunotu materiāltehniskos līdzekļus un uzlabotu darbiniekiem darba apstākļus, realizēti investīciju projekti atbilstoši investīciju apguves plānam:	1. Mobilo laboratoriju izveide	15	lr (1)/Nav (0)	lr
		2. Kondicionieru uzstādīšana	5	lr (1)/Nav (0)	lr
	Tehnoloģiju attīstībai atbilstošas infrastruktūras izveide – Programmatūras USMA ieviešana	15	lr (1)/Nav (0)	60% - projekta USMA ieviešanas un pielāgošanas bāzes darbi	
	Starptautiskā standarta ISO 9001:2015 (kvalitātes vadības sistēma) sertifikāta iegūšana	10	laiks	Sertifikāts iegūts ne vēlāk kā 01.10.2017.	
Komerc-pakalpojumu attīstība	Ieņēmumi no komercpakalpojumiem	20	procenti	Ieņēmumi no komerc-pakalpojumiem ne mazāki par 105 100,- EUR.	
Kopā		100			

3.3. Latvijas – Baltkrievijas Starpvaldību komisijas sēde

Laika periodā no 2017. gada 23.līdz 25. janvārim Minskā norisinājās XII Latvijas-Baltkrievijas Starpvaldību komisijas sēde ekonomiskās, zinātniskās un tehniskās sadarbības jautājumos. Sēdē piedalījās VAS ES valdes priekšsēdētājs Jānis Bārda un Tehniskā departamenta direktors Māris Aleksandrov.

Latvijas – Baltkrievijas Starpvaldību komisijas sēdes ietvaros ar Baltkrievijas sakaru administrācijas pārstāvjiem tika pārrunāti jautājumi, kas skar abu valstu pierobežas teritorijas frekvenču spektra drošu un kvalitatīvu izmantošanu un pārraudzību, kā arī tika apspriestas iespējas ciešākai sadarbībai, lai sekmētu abu valstu iespējas attīstīt jau esošos 4G mobilos sakarus un 5G risinājumus nākotnē, radio apraidi, TV apraidi, u.c.

Tāpat Latvijas un Baltkrievijas sakaru administrācijas pārstāvji apmainījās ar pieredzi, lai rastu ilgtermiņa risinājumus sakaru nozares dinamiskajai attīstībai atbilstošam tehniskās pārvaldības

modelim, kas vērsts uz regulāru darba efektivitātes paaugstināšanu un izmaksu samazināšanu, un izvērtēja komercpakalpojumu segmenta attīstības perspektīvas.

3.4. "Ēnu dienas 2017"

Latvijas mēroga pasākuma "Ēnu diena 2017" ietvaros, kas šogad veltīta mazāk redzamajām profesijām, VAS ES skolniekus aicināja iepazīt radiosakaru inženieru profesijas pievilcību un uzņēmuma speciālistu ikdienas darba pienākumus, kas saistīti ar radiofrekvenču spektra uzraudzību. Ēnu dienas programmas pamatā bija teorētisko zināšanu apvienošana ar praktiskām nodarbībām – proti, došanās "lapsu" medībās" jeb radiotraucējumu meklēšanā ar visu nepieciešamo mērinstrumentu arsenālu.

Pēc pasākuma, jaunieši apmierinātības aptaujas anketās minēja, ka "vēlētos padziļināti apgūt noteiktus fizikas un matemātikas tematus, kas virzītu uz priekšu izpratni par profesijas būtību", savukārt VAS ES raksturoja kā "interesantu, samērā nopietnu un ļoti svarīgu uzņēmumu".

4. Sabiedrības turpmākā attīstība

4.1. VAS ES darbības stratēģija

Turpmāko darbību VAS ES organizēs atbilstoši apstiprinātajai vidēja termiņa darbības stratēģijai periodam no 2016. līdz 2019. gadam. Stratēģijā iekļauti visu VAS ES darbības virzienu stratēģiskie mērķi un attīstības virzieni, kā arī Sabiedrības finanšu un nefinanšu mērķi.

4.2. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vide

VAS ES mērķis ir integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides sistēmas ieviešana, kuras pamatā ir daļas pamatdarbības un atbalsta procesu pārvešana vienotā elektroniskā vidē, nodrošinot elektronisku dokumentu apriti, iespēju e-atļauju izsniegšanai, kā arī norēķinu, lietvedības u.c. procesu integrāciju, izmantojot savstarpēji saderīgus tehnoloģiskos risinājumus. Tas uzlabos uzņēmuma darbības ekonomisko efektivitāti un iespējami plaši attīstīs klientu elektronisku apkalpošanu ar pašapkalpošanas portāla starpniecību, nodrošinot klientam iespēju ērti un ātri pieteikt pakalpojumus, operatīvi saņemt elektroniskos pārskatus par pasūtītajiem un saņemtajiem pakalpojumiem (izsniegtajām atļaujām, atļauju termiņiem, izrakstītajiem rēķiniem u.c.), kā arī veikt to apmaksu.

Šobrīd likumā noteikto funkciju un nepieciešamo atbalsta procesu nodrošināšanai VAS ES tiek izmantotas dažādas atsevišķas atbalsta sistēmas, kas ir atšķirīgas pēc uzbūves, tehnoloģiskajiem risinājumiem un ar zemu savstarpējās integrācijas un darba procesu elektronizācijas līmeni. Izmantoto tehnoloģiju un risinājumu daudzveidības cēlonis ir sakaru nozares un informācijas tehnoloģiju dinamiskā attīstība, prasību mainība funkciju nodrošināšanas kvalitātei un kvantitātei, kā arī mērierīču attīstība un daudzveidība. Līdz ar to, lai uzlabotu VAS ES darbības ekonomisko efektivitāti, uzņēmuma procesu elektronizāciju un integritāti, kā arī sniegto pakalpojumu pieejamību, VAS ES attīstības prioritāte ir vienota informācijas sistēmas izstrāde un ieviešana.

4.3. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība

Tālāka attīstība laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam radiofrekvenču uzraudzības jomā tiks realizēta, atjaunojot nolietotos materiāli tehniskos līdzekļus un attīstot tehnoloģiju attīstībai atbilstošu infrastruktūru:

- nolietoto materiāli tehnisko līdzekļu atjaunošana. Spektra uzraudzības sistēmas tehnisko bāzi veido stacionārais aprīkojums, portatīvais aprīkojums un mobilās mērlaboratorijas. Lai uzturētu spektra uzraudzību līdzvērtīgi radiosakaru tehnoloģiju attīstībai, ir izvērtēta esošās monitoringa un mēraparatūras funkcionalitāte kontekstā ar jau esošajām un plānotajām radiosakaru sistēmām, kuru ieviešana paredzēta laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam.

Pakāpeniska nolietotā spektra uzraudzības tehniskā aprīkojuma nomaiņa pret jaunu tiks veikta saskaņā ar iepriekš minēto izvērtējumu un VAS ES noteikto nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas laiku.

- tehnoloģiju attīstībai atbilstošas infrastruktūras izveide. Sakaru sistēmu attīstības tendencēm raksturīga ir raidītāju jaudas samazināšanās, aizņemto joslu paplašināšanās un aizvien augstāku frekvenču apgūšana. Tehnoloģiju attīstībai atbilstošu materiāli tehnisko resursu iegāde notiks saskaņā ar sakaru sistēmu un frekvenču spektra uzraudzības tehniskas attīstības tendencēm, plānotajām izmaiņām frekvenču joslu sadalījumā un iedalījumā laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam.

Galvenie realizējamie virzieni infrastruktūras attīstībai ir signālu uztveršanas un spektra analīzes iekārtu iegāde frekvenču joslai no 40 līdz 96 GHz, fiksētā monitoringa sistēmas funkcionalitātes attīstība un apkalpotās teritorijas paplašināšana.

4.4. Komerccapakalpojumu attīstība

Turpināsies un plašāk attīstīsies sadarbība ar Latvijas augstskolām, nodrošinot iespēju ilgtermiņā kopīgi ar VAS ES īstenot Eiropas struktūrfondu praktiskās ievirzes pētījuma projektus, kā arī piedalīties augstskolu mācību procesā, nodrošinot vieslekcijas un praktiskos seminārus.

Tiks turpināts darbs pie VAS ES līdzdalības Eiropas Kosmosa Aģentūras projektos un pieņemts lēmums par šī virziena turpmāko attīstību.

VAS ES turpinās darbu pie komercapakalpojuma "Radioiekārtu parametru testēšana un tehniskais atbalsts" pilnveidošanas un potenciālo klientu piesaistes, kā arī jaunu komercapakalpojumu attīstīšanas.

Vienlaikus tiks izvērtēta esošo komercapakalpojumu sniegšanas efektivitāte un pieprasījuma apjoms, kā arī attīstīti un izvērtēti jauni darbības virzieni.

4.5. Korporatīvā komunikācija un klientu informēšana

Uzņēmums turpinās veicināt atpazīstamību mērķauditorijās, vienlaicīgi ceļot informētības līmeni par uzņēmuma sasniegumiem, vērtībām, aktivitātēm, korporatīvajiem mērķiem un sociālo atbildību, tādējādi nodrošinot lielāku atbalstu VAS ES lēmumiem un palielinot VAS ES lomu sakaru nozares attīstībā. Par vienu no prioritātēm korporatīvajā komunikācijā 2017. gadā ir noteikta informētības palielināšana par VAS ES darbību un kompetencēm Latvijas jaunatnes un mācībspēku vidū. Uzņēmuma speciālisti iesaistīsies pasākumos, kuri ir tuvāk definētājam auditorijai, lai piedāvātu savu zināšanu pārnesi un skaidrotu inženierzinātņu nozīmīgumu tautsaimniecībā – "Ēnu dienās", mācību ekskursijās, "Karjeras dienās" augstskolās un inženierzinātņu olimpiādēs.

Lai mazinātu risku par uzņēmuma reputācijai kaitējošas, maldinošas informācijas parādīšanos publiskajā telpā, turpināsies regulārs mediju telpas monitorings un precīzas, jaunas informācijas sniegšana publiskajā telpā ar sociālo tīklu, uzņēmuma mājaslapas un nacionālo mediju starpniecību.

Paredzēts sekmēt vienotu VAS ES zīmola uztveri un grafiskā stila lietošanu ārējā komunikācijā atbilstoši izveidotajai korporatīvā stila grāmatai, lai vizuālā identitāte veidotu spēcīgas asociācijas ar VAS ES izvirzītajiem mērķiem – būt par atpazīstamu ekspertu sakaru nozarē, uzticamu sadarbības partneri un labu darba devēju.

Ar korporatīvās komunikācijas palīdzību plānots nodrošināt komercapakalpojumu atpazīstamību un veicināt to pārdošanu, kā arī turpināt izglītēt sabiedrību radiofrekvenču jautājumos – informēt par tendencēm sakaru nozarē un izmaiņām normatīvajos aktos. Lai mazinātu pārkāpumu skaitu radiofrekvenču lietošanā, atbilstošajai informācijai latviešu valodā (mājas lapā) tiks nodrošināts tulkojums uz angļu un/vai krievu valodu, paredzēts izveidot jaunus informatīvos bukletus un uzņēmuma mājaslapā publicēt klientiem viegli uztveramu informāciju, kas atvieglo klientu sadarbību ar VAS ES.

Uzņēmuma darbinieki aktīvi iesaistīsies Latvijas sabiedrībai nozīmīgos pasākumos - piemēram, gatavošanos Latvijas simtgadei. VAS ES turpinās pirms vairākiem gadiem uzsāktu patriotisma projektu „Apsveikums Latvijai”, kurš veidots kā spēle, kas vienlaikus vairo VAS ES un tās sniegto pakalpojumu atpazīstamību, veicina patriotismu un popularizē inženierzinātnes, proti, jāatpazīst Morzes alfabēts un jāatšifrē apsveikumi valstij.

4.6. Darbības risku novērtējums

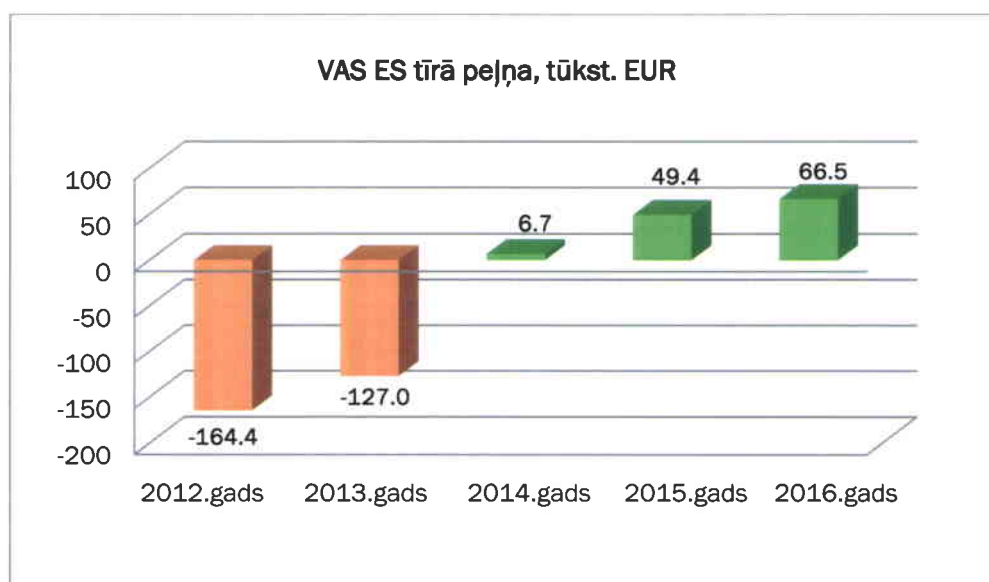
VAS ES darbības riski un pasākumu plāns risku novēršanai ir ietverts VAS ES uzņēmuma darbības risku novērtējuma pārskatā, kas tiek regulāri izvērtēts un aktualizēts.

Nozīmīgs risks, kas var ietekmēt turpmāko Sabiedrības darbības rezultātu, ir Numerācijas datubāzes novecošanās. Pašreizējā Numerācijas datubāze ir morāli un fiziski novecojusi, kas rada būtiskus tās darbības drošības un funkcionalitātes riskus. Ņemot vērā, ka numerācijas pārvaldība ir valsts funkcija, kas Sabiedrībai deleģēta ar Elektronisko sakaru likumu, ir pieprasīts finansējums no valsts budžeta jaunas datubāzes izveidošanai. Tā kā šobrīd finansējums šim mērķim nav piešķirts, VAS ES sadarbībā ar VARAM izvērtē arī citas finansēšanas iespējas. Ņemot vērā, ka atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem, valsts kapitālsabiedrībām valsts budžetā ir jāiemaksā noteikts peļņas daļas apmērs, ar Ministra kabineta lēmumu iespējama datubāzes daļēja finansēšana, saglabājot 2016. gada peļņas daļu Sabiedrības rīcībā šī mērķa īstenošanai.

Citu būtisku risku, kas radītu nopietnu apdraudējumu Sabiedrības turpmākajai darbībai, nav.

5. Finanšu analīze

Sabiedrības neto apgrozījums pārskata periodā ir 6'521,5 tūkst. EUR, kas ir par 291,8 tūkst. EUR (4,7%) lielāks nekā pērn. Neto apgrozījuma piegums skaidrojams ar sniegto elektromagnētiskās saderības pakalpojuma skaita palielināšanos. Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi ir palielinājušies par 33,4 tūkst. EUR, kas galvenokārt skaidrojams ar ieņēmumiem no pārskata gadā atsavinātajiem pamatlīdzekļiem, saņemto apdrošināšanas kompensāciju par transportlīdzekli, kā arī ar saņemto līgumsodu no piegādātāja. Līdz ar to pārskata periodu VAS ES noslēdza ar peļņu 66,5 tūkst. EUR., kas ir par 17,1 tūkst. EUR (34,6%) lielāka nekā iepriekšējā gadā (skatīt 19.attēlu).

19. attēls

Bilances kopsumma 2016. gadā ir 12'897,5 tūkst. EUR un tā ir par 1'336,5 tūkst. EUR (11,6%) lielāka nekā pagājušā gadā.

Lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanas efektivitāti un kvalitāti, nepieciešama nepārtraukta Sabiedrības attīstība, līdz ar to katru gadu tiek ieguldīti līdzekļi tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanai un modernizācijai. Pārskata gadā ilgtermiņa ieguldījumu īpatsvars kopējā aktīvu summā sasniedzis 57,0%.

Sabiedrības pašu kapitāls salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir palielinājies par 22,0 tūkst. EUR (0,2%) - un ir vienāds ar 9'302,8 tūkst. EUR. Īstermiņa kreditoru summa ir palielinājusies par 407,2 tūkst. EUR, kas galvenokārt ir skaidrojams ar pārskata gada aprēķināto tarifu korekciju.

Finanšu rādītāju analīze

Tā kā pārskata gadā Sabiedrība ir būtiski uzlabojusi savas finansiālās darbības rezultātu, strādājot ar peļņu 66,5 tūkst. EUR. apmērā - visi 2016. gada rentabilitātes rādītāji ir pozitīvi un ir paaugstinājušies salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu (skat. 3. tabulu).

3.tabula

➤ Rentabilitātes rādītāji, %

Rādītājs	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.
Bruto peļņas rentabilitāte	3,0	4,4	4,9	10,0
Realizācijas rentabilitāte	-2,3	0,1	0,8	1,0
Aktīvu atdeve*	-1,1	0,1	0,4	0,5
Pašu kapitālu atdeve	-1,4	0,1	0,5	0,7
Pamatkapitāla atdeve	-5,2	0,1	0,6	0,7

*manīti visu gadu rādītāji atbilstoši formulai - tīrā peļņa pret aktīvu kopsummu procentos.

VAS ES likviditātes rādītāji norāda uz Sabiedrības spēju norēķināties par savām saistībām bez sarežģījumiem (skat. 4. tabulu).

4.tabula

➤ Likviditātes rādītāji

Rādītājs	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.
Kopējās likviditātes rādītājs	5,02	8,35	10,94	5,85
Absolūtās likviditātes rādītājs	4,38	7,20	9,72	5,05

Sabiedrība savu saistību segšanai un darbības finansēšanai izmanto savu kapitālu, par ko liecina arī maksātspējas rādītāji (skat. 5. tabulu).

5.tabula

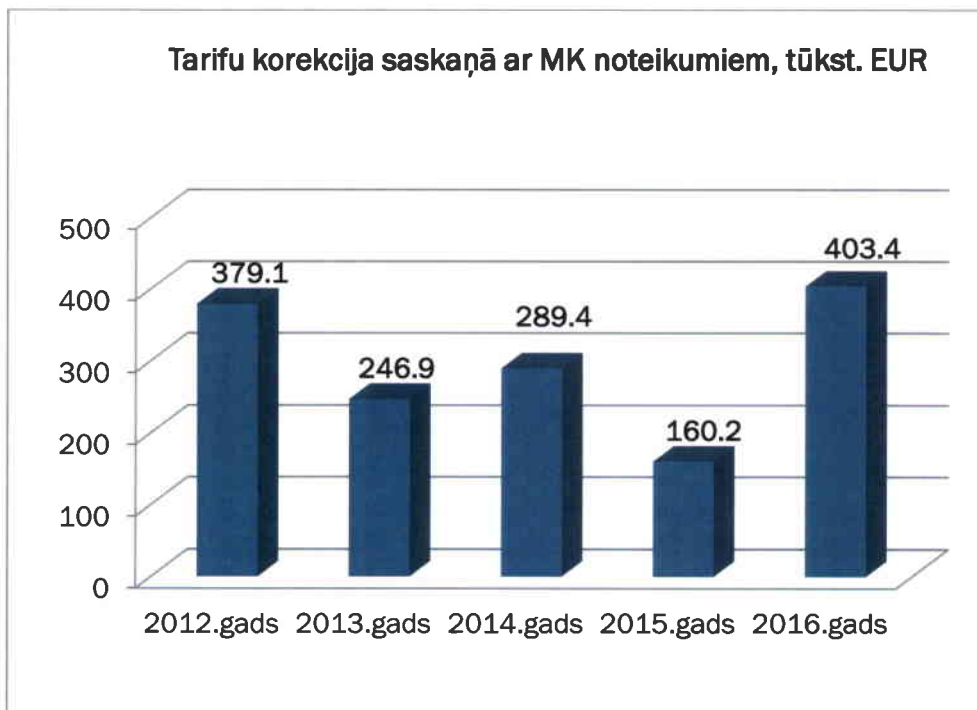
➤ Maksātspējas rādītāji

Rādītājs	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.
Saistību īpatsvars bilancē	10,97%	7,92%	8,08%	14,81
Saistību attiecības pret pašu kapitālu	0,14	0,10	0,10	0,21
Pašu kapitāla īpatsvars bilancē	77,85%	80,41%	80,28%	72,13%

Finanšu informācija par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanu

Pārskata gadā elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu izmaksas ir 6'450,4 tūkst. EUR. VAS ES darbība tiek organizēta, tā, lai viennozīmīgi nodrošinātu, ka ieņēmumi no elektromagnētiskās saderības pakalpojumu sniegšanas tiek novirzīti tikai minēto pakalpojumu izmaksu segšanai. Ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) 12. panta

2.daļā noteikto, lai nodrošinātu EMS nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumu un izmaksu pilnīgu atbilstību - VAS ES pārskata gadā ir aprēķinājusi tarifu korekciju 403,4 tūkst. EUR apmērā (skat. 20.attēlu). Tarifu korekcija tiks veikta atbilstoši MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12.punktam. Pēc tarifu korekcijas aprēķina veikšanas - ieņēmumi par EMS nodrošināšanas pakalpojumiem pārskata gadā ir 6'450,4 tūkst. EUR (t.sk. pārskata gada EMS ieņēmumi 6'412,9 tūkst. EUR; izdevumu kompensācijas 37,5 tūkst. EUR), kas pilnībā atbilst pakalpojuma nodrošināšanas izmaksām. Pārskata gada kapitālieguldījumi specializētajām EMS nodrošināšanas iekārtām, programmatūrām un monitoringa sistēmām kopā ir 183,9 tūkst. EUR.

20. attēls

Priekšlikums par pārskata gada peļņas izlietošanu

Pārskata gadu VAS ES ir noslēgusi ar tīro peļņu 66 506,- EUR apmērā. Saskaņā ar likuma "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2017., 2018. un 2019. gadam" 19. pantu - minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par 2016. pārskata gadu kapitālsabiedrībām, kurās visas kapitāla daļas tieši vai pastarpināti pieder valstij, nosaka un aprēķina 85 procentu apmērā no attiecīgās kapitālsabiedrības tīrās peļņas. Līdz ar to aprēķināmā tīrās peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes) ir 56 530,10 EUR - attiecīgi 0,0065 EUR par katru Sabiedrības akciju, savukārt atlikušo peļņas daļu 9 975,90 EUR Sabiedrībai ir būtiski saglabāt kā nesadalīto peļņu un novirzīt Sabiedrības attīstībai (kapitālieguldījumu plāna īstenošanai).

Ņemot vērā esošās VAS ES uzturētās Numerācijas datubāzes darbības būtiskos riskus, nepieciešama nekavējoša jaunas Numerācijas datubāzes izstrāde. VAS ES esošo valsts informācijas sistēmu Numerācijas datubāzi izveidoja 2005. gadā par saviem līdzekļiem, un šobrīd datubāze ir vairāk nekā 10 gadus veca. Numerācijas datubāzes uzturēšana ir valsts pārvaldes funkcija, kas VAS ES ir deleģēta ar Elektronisko sakaru likumu. Jaunas Numerācijas datubāzes izveidošanai VAS ES ir pieprasījusi līdzekļus no valsts budžeta, bet līdz šim brīdim nepieciešami līdzekļi nav piešķirti. VAS ES 2015. gadā veica numerācijas datubāzes funkcionālo un drošības auditu, kā rezultātā tika sagatavots detalizēts atzinums, kurā secināts, ka numerācijas datubāze ir morāli un fiziski novecojusi, tās izstrādes tehnoloģijas ilgstoši vairs netiek attīstītas, tādējādi nav iespējams atjaunināt un uzturēt programmatūru, kas rada būtiskus drošības un funkcionalitātes riskus

VAS "ELEKTRONISKIE SAKARI"

GADA PĀRSKATS PAR 2016. GADU

PĀRSKATA PERIODS 01.01.2016. - 31.12.2016.

NAUDAS VIENĪBA EUR

VADĪBAS ZIŅOJUMS

numerācijas datubāzes darbībai. Ņemot vērā veiktā audita rezultātus, jaunas datubāzes izveidošanas izmaksas ir 245,00 tūkst. EUR t.sk. PVN. Līdz ar to, VAS ES nepieciešams lūgt valsts kapitāla daļu turētāju vērsties Ministru kabinetā ar priekšlikumu saglabāt visu VAS ES 2016. gada tīro peļņu VAS ES rīcībā, līdzekļus 56 530,10 EUR apmērā novirzot jaunas Numerācijas datubāze izstrādei. Tādējādi Numerācijas datubāzes izstrāde notiktu kārtās, kur sākotnēji tiktu radīta datu bāzes datu struktūra un funkcionalitāte, kā arī par attiecīgo summu (plānoti 56 530,10 euro) samazināsies no valsts budžeta piešķiramiem līdzekļi, kas kopumā nepieciešami jaunas Numerācijas datubāzes izstrādei

Pēc pārskata gada beigām Sabiedrībā nav notikuši nekādi notikumi, kas ietekmētu šī gada pārskata finanšu rādītājus.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

Peļņas vai zaudējumu aprēķins par periodu no 2016. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

Klasificēts pēc izdevumu funkcijas

	Piezīmes numurs	2016	2015
Neto apgrozījums	2	6 521 518	6 229 711
Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	3	(5 869 367)	(5 929 614)
Bruto peļņa		652 151	300 097
Administrācijas izmaksas	4	(277 726)	(238 210)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	5	82 313	46 093
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	6	(370 580)	(47 311)
Procentu ieņēmumi	7	3 957	6 809
Procentu maksājumi	8	(69)	(61)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		90 046	67 417
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu		(44 179)	0
Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas		45 867	67 417
Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa saistību atlikumu izmaiņām	26	20 639	(18 000)
Pārskata gada peļņa		66 506	49 417

Atbilstoši "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma" izmaiņām, peļņas vai zaudējumu aprēķina pārklasifikācija atspoguļota 36.lpp.

Pielikumi no 36. līdz 51. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Ģeme
Valdes locekle

Kāspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

leva Pravorne

Bilance 2016. gada 31. decembrī

AKTĪVI

	Piezīmes numurs	31.12.2016.	31.12.2015.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi	9	302 301	328 802
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana		0	22 569
Nemateriālie ieguldījumi kopā		302 301	351 371
Pamatlīdzekļi			
Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves	10	4 196 405	1 082 148
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	11	2 522 210	2 995 202
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	12	316 233	294 204
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	13	15 366	15 366
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	14	479	4 387
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	15	0	904 322
Pamatlīdzekļi kopā		7 050 693	5 295 629
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		7 352 994	5 647 000
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi			
Avansa maksājumi par krājumiem	16	523	323
Pārējie krājumi	17	1 429	4 663
Krājumi kopā		1 952	4 986
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	18	134 592	557 571
Citi debitori	19	3 534	11 560
Nākamo periodu izmaksas	20	96 610	85 750
Uzkrātie ieņēmumi	21	526 571	2 043
Debitori kopā		761 307	656 924
Naudas līdzekļi	22	4 781 249	5 252 062
Apgrozāmie līdzekļi kopā		5 544 508	5 913 972
AKTĪVU KOPSUMMA		12 897 502	11 560 972

PASĪVI

	Piezīmes numurs	31.12.2016.	31.12.2015.
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	23	8 721 583	8 721 583
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		514 664	509 722
Pārskata gada peļņa		66 506	49 417
Pašu kapitāls kopā		9 302 753	9 280 722
Uzkrājumi			
Citi uzkrājumi	24	1 684 694	1 345 785
Uzkrājumi kopā		1 684 694	1 345 785
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi	25	589 136	79
Atliktā nodokļa saistības	26	373 364	394 003
Ilgtermiņa kreditori kopā		962 500	394 082
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi	27	2 248	944
Norēķini ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem	28	74 868	53 386
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	29	256 788	46 740
Pārējie kreditori	30	436 956	241 624
Nākamo periodu ieņēmumi	25	2 345	3 012
Uzkrātās saistības	31	174 350	194 677
Īstermiņa kreditori kopā		947 555	540 383
Kreditori kopā		1 910 055	934 465
PASĪVU KOPSUMMA		12 897 502	11 560 972

Pielikumi no 36. līdz 51. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Ģeme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
 Finanšu nodaļas vadītāja /
 Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
 Ieva Pravorne

Naudas plūsmas pārskats par periodu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī

Sagatavots pēc netiešās metodes

	2016	2015
Pamatdarbības naudas plūsma		
Pārskata gada peļņa/zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa korekcijas	90 046	67 417
Korekcijas par:		
<i>Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	770 464	779 644
<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	98 599	94 206
<i>Pamatlīdzekļu norakstīšanas rezultātu un izslēgto daļu</i>	122 442	622 447
<i>Uzkrājumu izmaiņām</i>	338 909	5 861
<i>Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām</i>	1 357	1 137
<i>Procentu ieņēmumiem</i>	(3 886)	(4 767)
<i>Procentu izmaksas</i>	69	61
<i>Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas</i>	(25 637)	0
Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	1 392 363	1 566 006
Korekcijas par:		
<i>Izmaiņām krājumos</i>	3 034	21 085
<i>Izmaiņām debitoros</i>	(104 383)	(87 998)
<i>Izmaiņām kreditoros</i>	363 060	6 105
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	1 654 074	1 505 198
Samaksāti procenti	(69)	(61)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	0	(215)
Pamatdarbības neto naudas plūsma	1 654 005	1 497 186
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma		
Samaksātā nauda par nemateriālajiem ieguldījumiem un to izveidošanu	(49 528)	(25 970)
Samaksātā nauda par pamatlīdzekļu iegādi un to izveidošanu	(2 058 981)	(88 963)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas	25 637	20 818
Saņemtie procenti	3 886	4 767
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	(2 078 986)	(89 348)
Finansēšanas darbības naudas plūsma		
Izmaksātās dividendes	(44 475)	(6 043)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	(44 475)	(6 043)
Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts	(1 357)	(1 137)
Pārskata gada neto naudas plūsma	(470 813)	1 408 394
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata perioda sākumā	5 252 062	3 843 668
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata perioda beigās	4 781 249	5 252 062

Pielikumi no 36. līdz 51. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda

Valdes priekšsēdētājs

Vija Ģeme

Valdes locekle

Kaspars Paupe

Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats par periodu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī

	Pamatkapitāls	Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi	Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	Pašu kapitāls kopā
31.12.2014.	<u>8 721 583</u>	<u>509 051</u>	<u>6 714</u>	<u>9 237 348</u>
2014. gada peļņas pārnesums uz iepriekšējā perioda rezultātiem	-	6 714	(6 714)	-
Izmaksātas dividendes par 2014. gadu	-	(6 043)	-	(6 043)
Pārskata gada peļņa	-	-	49 417	49 417
31.12.2015.	<u>8 721 583</u>	<u>509 722</u>	<u>49 417</u>	<u>9 280 722</u>
2015.gada peļņas pārnesums uz iepriekšējā perioda rezultātiem	-	49 417	(49 417)	-
Izmaksātas dividendes par 2015.gadu	-	(44 475)	-	(44 475)
Pārskata gada peļņa	-	-	66 506	66 506
31.12.2016.	<u>8 721 583</u>	<u>514 664</u>	<u>66 506</u>	<u>9 302 753</u>

Pielikumi no 36. līdz 51. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
Finanšu nodaļas vadītāja /
Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

Finanšu pārskata pielikumi

(1) Uzskaites un novērtēšanas metodes – vispārīgie principi

Pārskata sagatavošanas pamats

Gada pārskats ir sagatavots atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam" un MK noteikumiem Nr.775 "Par gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi".

2016.gada 1.janvārī, stājoties spēkā "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam", mainīts peļņas vai zaudējumu aprēķina klasifikācijas nosaukums, aizstājot iepriekšējo nosaukumu "pēc apgrozījuma izmaksu metodes" ar "klasificēts pēc izdevumu funkcijas". Atbilstoši minētā likuma prasībām mainīti atsevišķu peļņas vai zaudējumu aprēķina, bilances un naudas plūsmas pārskata posteņu nosaukumi, kā arī veikta peļņas vai zaudējumu posteņu un naudas plūsmas pārskata posteņu klasifikācijas maiņa, mainot arī iepriekšējā perioda salīdzinošos rādītājus atbilstoši pārskata gadā lietotajiem principiem, tādejādi pārskata perioda finanšu rādītāji ir savstarpēji salīdzināmi.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu pārklasifikācija

Posteņi	2015 pēc pārklasifikācijas EUR	Pārklasifikācija EUR	2015 pirms pārklasifikācijas EUR
Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	(5 929 614)	(7 736)	(5 921 878)
Bruto peļņa	300 097	(7 736)	307 833
Pārskata gada peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	67 417	(7 736)	75 153
Nekustamā īpašuma nodoklis	0	7 736	(7 736)
Peļņa pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas	67 417	0	75 153
Ieņēmumi/zaudējumi no atliktā nodokļa saistību izmaiņām	(18 000)	0	(18 000)
Pārskata gada peļņa	49 417	0	49 417

Naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc netiešās metodes.

Naudas plūsmas pārskata posteņu pārklasifikācija

Posteņi	2015 pēc pārklasifikācijas EUR	Pārklasifikācija EUR	2015 pirms pārklasifikācijas EUR
Pārskata gada peļņa/zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa korekcijas	67 417	(7 736)	75 153
Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	1 566 006	(7 736)	1 573 742
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	1 505 198	(7 736)	1 512 934
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	(215)	7 736	(7 951)

Pielietotie grāmatvedības principi

Pārskata posteņi novērtēti atbilstoši šādiem grāmatvedības principiem:

- a) pieņemts, ka Sabiedrība darbosies arī turpmāk;
- b) izmantotas tās pašas novērtēšanas metodes, kas izmantotas iepriekšējā periodā;
- c) novērtēšana veikta ar pienācīgu piesardzību:
 - pārskatā iekļauta tikai līdz bilances datumam iegūtā peļņa,
 - ņemtas vērā visas paredzamās riska summas un zaudējumi, kas radušies pārskata periodā, vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laika posmā starp bilances datumu un pārskata sastādīšanas dienu,
 - ņemtas vērā visas vērtību samazināšanas un nolietojuma summas, neatkarīgi no tā, vai pārskata periods tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;
- d) ņemti vērā ar pārskata periodu saistītie ieņēmumi un izmaksas neatkarīgi no maksājuma datuma un rēķina saņemšanas vai izrakstīšanas datuma. Izmaksas saskaņotas ar ieņēmumiem pārskata periodā;
- e) aktīva un pasīva posteņu sastāvdaļas novērtētas atsevišķi;
- f) norādīti visi posteņi, kuri būtiski ietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu, maznozīmīgie posteņi tiek apvienoti un to detalizējums sniegts pielikumā;
- g) pārskata perioda sākuma bilance sakrīt ar iepriekšējā gada slēguma bilanci;
- h) saimnieciskie darījumi pārskatā atspoguļoti, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis juridisko formu.

Pārskata periods un salīdzinošie rādītāji

Pārskata periods ir no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim.

Naudas vienību un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – euro (EUR).

Visi monetārie aktīvu un pasīvu posteņi ārvalstu valūtā pārrēķināti euro pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) euro atsauces kursa pārskata gada pēdējā dienā (30.12.2016.) 1EUR= 1.05410 USD:

	30.12.2016.	31.12.2015.
USD	1.05410	1.08870

Ārvalstu valūtas kursu svārstību rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi ir atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā un naudas plūsmas pārskatā neto vērtībā.

Ilgtermiņa un īstermiņa posteņi

Ilgtermiņa posteņos uzrādītas summas, kuru saņemšanas, maksāšanas, vai norakstīšanas termiņi iestājas vēlāk par gadu pēc attiecīgā pārskata gada beigām. Summas, kas saņemamas, maksājamas vai norakstāmas gada laikā uzrādītas īstermiņa posteņos.

Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti par aktīviem, ja:

- ir ticams, ka nākotnē no tā izmantošanas uzņēmumā ir sagaidāms saimnieciskais labums,
- tā lietderīgās kalpošanas laiks ir ilgāks, kā viens uzņēmuma parastās darbības cikls,
- tā izmaksas var ticami novērtēt.

Nemateriālie ieguldījumi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, kura tiek amortizēta aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi.

Pamatlīdzekļi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu.

Nolietojums tiek aprēķināts aktīva lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Nolietojumu aprēķina, sākot ar nākamo mēnesi pēc aktīvu ieviešanas ekspluatācijā vai iesaistīšanas saimnieciskajā darbībā. Ja ilgtermiņa aktīvi tiek pārdoti vai norakstīti, to sākotnējā vērtība un uzkrātais nolietojums tiek izslēgts no uzskaites, un ieņēmumi un izmaksas tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem ir noteiktas un piemērotas šādas nolietojuma likmes gadā:

Nr. p.k.	Kategorija	Amortizācijas likme 2016. gadā, %
1.	Ēkas, inženierbūves	5
2.	Stacionārās monitoringa sistēmas	7
3.	Spektra pārvaldības sistēmas programmatūra	10
4.	Mērinstrumentu vadības un radiomonitoringa programmatūra	10
5.	Mērlaboratorijas ar pielēšanas funkciju	10
6.	Portatīvās monitoringa iekārtas	12,5
7.	Autotransports/ Mērlaboratorijas bez pielēšanas funkcijas	14
8.	Mēraparatūra/Serveru tehnika un informācijas sistēmas	17
9.	Telefoncentrāle/Biroja aprīkojums, mēbeles, instrumenti/Pārējie pamatlīdzekļi/ Datortehnika/ Datorprodukti (programmatūra, licences)	25
10.	Numerācijas resursu pārvaldības sistēma	33
11.	Sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	50

Ilgtermiņa aktīvi, kuru sākotnējā vērtība nesasniedz 285,- EUR bez PVN iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējo vērtību veido iegādes cena, kā arī jebkuras tieši attiecināmas izmaksas aktīvu sagatavošanai darbam atbilstoši to paredzētajai lietošanai. Tādas izmaksas kā remonta un uzturēšanas izmaksas, kas rodas pēc pamatlīdzekļu nodošanas ekspluatācijā, tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Ja skaidri pierādāms, ka attiecīgo izmaksu rezultātā nākotnē tiks gūts ekonomiskais labums, kas pārsniedz sākotnēji noteikto aktīvu izmantošanas atdevi, šādas izmaksas tiek kapitalizētas kā nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu papildu vērtība. Sabiedrības aktīvi nav iekļauti vai apgrūtināti ar kādu citu aizņēmuma atmaksāšanas drošību.

Debitoru parādi

Debitoru parādi bilancē tiek uzrādīti atbilstoši sākotnējai vērtībai, atskaitot izveidotos uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem un aprēķinātos, bet nesaņemtos nokavējuma procentus.

Nauda un naudas ekvivalenti

Naudu un naudas ekvivalentus veido nauda banku norēķinu kontos, īstermiņa un termiņdepozīta noguldījumi, kuru sākotnējais dzēšanas termiņš nepārsniedz divpadsmit mēnešus.

Ieņēmumu atzīšana un neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktam, kā arī saņemtā dotācija Numerācijas datu bāzes uzturēšanai. Ieņēmumi uzrādīti pēc uzkrāšanas principa.

Uzkrājumi šaubīgajiem debitoriem

Ja debitors nav apmaksājis rēķinu divu mēnešu laikā pēc rēķinā norādīta samaksas termiņa beigām, to atzīst par šaubīgu debitoru un par attiecīgo summu veido uzkrājumus.

Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai

Stratēģiski svarīgu objektu, kuru neparedzētas bojā ejas vai būtisku bojājumu gadījumā (dabas stihijas, neparedzēti elektroniski bojājumi ekspluatācijas gaitā, ļaunprātīga bojāšana, zādzība) tiek pārtraukta sekmīga VAS ES funkciju nodrošināšana, operatīvai atjaunošanai - veido tehniskās rezerves uzrājumus – tādejādi nodrošinot līdzekļus neparedzētu seku nekavējošai novēršanai.

Uzkrātās saistības

Uzkrātās saistības ir skaidri zināmas saistību summas pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem par pārskata gadā saņemtajām precēm un pakalpojumiem, par kurām bilances datumā vēl nav saņemts maksāšanai paredzēts attiecīgs attaisnojuma dokuments (rēķins). Šīs saistību summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā noteikto cenu un faktisko preču vai pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem

Saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķina katram darbiniekam atsevišķi, ņemot vērā katra darbinieka atvaļinājuma periodu, neizmantotās atvaļinājuma dienas uz pārskata gada beigām reizinot ar darbinieka vidējo izpeļņu, un norāda bilances postenī "Uzkrātās saistības".

Uzkrātie ieņēmumi

Norāda skaidri zināmās norēķinu summas ar pircējiem un pasūtītājiem par pakalpojumu sniegšanu pārskata gadā, attiecībā uz kuriem saskaņā ar līguma, vienošanās vai MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" nosacījumiem bilances datumā vēl nav pienācis maksāšanai paredzētā attaisnojuma dokumenta (rēķina) iesniegšanas termiņš. Šīs norēķinu summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā, vienošanās, MK 26.04.2016. noteikumos Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" noteikto cenu un faktisko pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Par pārskata periodu aprēķinātais nodoklis ir aprēķināts ievērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" prasības, nosakot ar nodokli apliekamo ienākumu un piemērojot likumā noteikto 15% nodokļa likmi.

Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis tika aprēķināts laika noviržu izraisītām pagaidu starpībām, kas rodas no atšķirībām starp aktīvu un pasīvu vērtību finanšu pārskatā un to vērtību nodokļu vajadzībām. Atliktais nodoklis tika aprēķināts, piemērojot likumā noteikto 15% nodokļa likmi. Minētās starpības galvenokārt radušās no atšķirīgām pamatlīdzekļu nolietojuma normām, kas tiek pielietotas nodokļu un finanšu uzskaitē.

Par pievienotās vērtības nodokli

Saskaņā ar izmaiņām likumā par „Pievienotās vērtības nodokli” sākot ar 2007. gada 1. janvāri „valsts pārvaldes (izpildvaras) funkcijām šā likuma normas netiek piemērotas”, sākot ar 2007. gada 1. janvāri pakalpojumiem, kurus VAS ES sniedz saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, pievienotās vērtības nodokļa likme netiek piemērota, kā arī iegādāto preču un pakalpojumu vērtības pievienotās vērtības nodokli iekļauj pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējā vērtībā, attiecina uz izmaksām vai arī iekļauj krājumu vērtībā.

Skaidrojums par atkāpšanos no kāda likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem vai noteikumiem

Sagatavojot 2016.gada pārskatu, saskaņā ar “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma” normām, Sabiedrība pamatojoties uz likuma 13.panta 4.un 5.daļas nosacījumiem, ir atkāpusies no finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem, atspoguļojot finanšu pārskatā atliktā nodokļa saistības, sakarā ar to, ka bez šīs informācijas atspoguļošanas nav ievērots patiesa un skaidra priekšstata princips. Sabiedrība atlikto nodokli ir atzinusi arī iepriekšējos periodos, tā apmērs ir būtisks. Atliktā nodokļa aprēķinā un atspoguļošanā tiek izmantots Starptautiskais grāmatvedības standarts Nr.12 “Ienākumu nodokļi”. Atkarībā no tā, vai pārskata gadā atliktā nodokļa saistības ir samazinājušās vai palielinājušās – par saistību vērtības starpību (salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) samazinās vai palielinās kopējo saistību summa, kā arī aprēķinātā vērtības starpība tiek atzīta ieņēmumos vai izdevumos, kas attiecīgi vai nu palielina vai samazina pārskata gada tīro peļņu.

Notikumi pēc pārskata gada beigām grāmatvedības politikā

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijušas izmaiņas grāmatvedības politikā, kuru rezultātā šajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kas būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

(2) Neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktu, kā arī saņemtā dotācija Numerācijas datu bāzes uzturēšanai.

Darbības veids	2016	2015
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumi	6 412 935	6 114 614
Dotācija Numerācijas datubāzes uzturēšanai	89 237	89 602
Ieņēmumi no radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšanas un akceptēšanas	14 185	15 730
Citi pamatdarbības ieņēmumi (komercpakalpojumi)	5 161	9 765
Kopā	6 521 518	6 229 711

(3) Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas

	2016	2015
Personāla izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	3 622 124	3 398 797
Iemaksas pensiju fondos	83 654	0
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	869 063	873 850
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	276 603	165 733
Telpu uzturēšanas un tehniskā atbalsta izmaksas	209 592	194 098
Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos – izmaksu daļa	122 442	433 435
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	103 618	102 143
Komandējumu izmaksas	85 013	106 001
Valsts nodevas	64 136	719
Dalības maksājumi starptautiskajās organizācijās	56 094	53 067
Darbinieku apdrošināšanas izmaksas	47 884	45 843
Profesionālās apmācības un kvalifikācijas celšanas izmaksas	40 346	26 614
Mēraparatūras kalibrēšana, remonts un uzturēšanas izmaksas	36 575	55 345
Sakaru pakalpojumu izmaksas	35 730	36 674
Telpu remonta materiāli un tehnisko iekārtu uzturēšanas izmaksas	32 031	208 893
Mazvērtīgā inventāra izmaksas	24 151	23 623
Numerācijas datu bāzes uzturēšanas izmaksas	22 660	24 144
Datortehnikas piederumu izmaksas	21 839	54 866
Kancelejas un saimniecības preču izmaksas	18 016	17 953
Juridisko konsultāciju un ekspertu pakalpojumu izmaksas	11 724	18 938
Informatīvā nodrošinājuma izmaksas	11 631	7 624
Darba aizsardzības izmaksas	10 025	14 016
Nekustamā īpašuma nodoklis	8 243	7 736
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas	0	32 222
Starptautisko darba grupu, sanāksmju organizēšanas izmaksas	0	3 786
Pārējās sniegto pamatpakalpojumu izmaksas	56 173	23 494
Kopā	5 869 367	5 929 614

(4) Administrācijas izmaksas

	2016	2015
Personāla izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	240 663	202 227
Iemaksas pensiju fondos	1 375	0
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	20 197	16 206
Komandējumu izmaksas	5 674	9 235
Revīzijas izmaksas	4 598	3 898
Bankas pakalpojumu izmaksas	1 141	926
Pārējās administrācijas izmaksas	4 078	5 718
Kopā	277 726	238 210

(5) Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi

	2016	2015
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas*	25 637	20 818
Ieņēmumi no komunālo izdevumu kompensācijām	11 888	12 912
Ieņēmumi no komandējumu izdevumu kompensācijām	4 012	3 727
Ieņēmumi no telpu iznomāšanas	3 523	0
Pārējie ieņēmumi	37 253	8 636
Kopā	<u>82 313</u>	<u>46 093</u>

* Informācija par peļņu vai zaudējumiem no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas

Ilgtermiņa ieguldījumu objekts	Bilances vērtība izslēgšanas brīdī	Atsavināšanas ieņēmumi	Atsavināšanas izdevumi	Bruto ieņēmumi vai izdevumi	Peļņa vai zaudējumi no objekta atsavināšanas
Transportlīdzekļi (4 gab.)	0	25 637	0	25 637	25 637

(6) Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	2016	2015
Semināru, pasākumu, sanāksmju un kopsapulču nodrošināšanas izdevumi	22 907	9 951
Tehniskās rezerves uzkrājumu veidošana	338 909	5 861
Veselības apdrošināšanas norakstītā izdevumu daļa par darbiniekiem, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās attiecības	1 482	1 020
Zaudējumi no valūtas kursu svārstībām (neto)	1 357	1 137
Pamatlīdzekļu norakstīšana	0	24 912
Pārējās izmaksas	5 925	4 430
Kopā	<u>370 580</u>	<u>47 311</u>

(7) Procentu ieņēmumi

	2016	2015
Procenti par naudas līdzekļu atlikumiem banku norēķinu kontos un krājkontā	2 314	1 071
Ieņēmumi no depozītu noguldījuma procentiem	1 643	5 738
Kopā	<u>3 957</u>	<u>6 809</u>

(8) Procentu maksājumi

	2016	2015
Procentu maksājumi par uzņēmuma kredītkaršu izmantošanu	69	61
Kopā	<u>69</u>	<u>61</u>

NEMATERIĀLO IEGULDĪJUMU UN PAMATLĪDZEKĻU KUSTĪBAS PĀRSKATI

(9) Nemateriālo ieguldījumu kustības pārskats

	Nemateriālie ieguldījumi	Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	(9) Kopā nemateriālie ieguldījumi
Sākotnējā vērtība:			
Uz 31.12.2015.	3 998 419	22 569	4 020 988
iegādāts	29 881	19 648	49 529
Pārvietošana	42 217	(42 217)	0
Uz 31.12.2016.	4 070 517	0	4 070 517
Nolietojums:			
Nolietojums:	3 669 617		3 669 617
Uz 31.12.2015.			
Aprēķinātais nolietojums	98 599		98 599
Nolietojums uz 31.12.2016.	3 768 216		3 768 216
Bilances vērtība:			
Bilances vērtība uz 31.12.2015.	328 802	22 569	351 371
Bilances vērtība uz 31.12.2016.	302 301	0	302 301

VAS "ELEKTRONISKIE SAKARI"

GADA PĀRSKATS PAR 2016. GADU

PĀRSKATA PERIODS 01.01.2016. - 31.12.2016.

NAUDAS VIENĪBA EUR

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

(10) – (15) Pamatīdzekļu kustības pārskats

	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	Kopā
	Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves*	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatīdzekļi un inventārs	Pamatīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas*	Avansa maksājumi par pamatīdzekļiem*	Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatīdzekļos *	
Sākotnējā vērtība:							
Uz 31.12.2015.	1 182 269	8 200 990	1 280 414	15 366	4 387	904 322	11 587 748
legādāts	2 386 530	132 967	127 994		479		2 647 970
Izslēgts		(37 099)	(111 689)			(122 442)	(271 230)
Pārvietošana		3 897	490		(4 387)		0
Pārvietošana	781 880					(781 880)	0
Pārvietošana		(4 663)	4 663				0
Uz 31.12.2016.	4 350 679	8 296 092	1 301 872	15 366	479	0	13 964 488
Nolietojums:							
Nolietojums:	100 121	5 205 788	986 210	0	0	0	6 292 119
Uz 31.12.2015.							
Aprēķināts	54 153	608 822	107 489				770 464
Izslēgts		(37 099)	(111 689)				(148 788)
Pārvietošana		(3 629)	3 629				0
Nolietojums	154 274	5 773 882	985 639	0	0	0	6 913 795
Uz 31.12.2016.							
Bilances vērtība:							
Bilances vērtība uz 31.12.2015.	1 082 148	2 995 202	294 204	0	0	0	5 295 629
Bilances vērtība uz 31.12.2016.	4 196 405	2 522 210	316 233	15 366	479	0	7 050 693

* Papildus pamatīdzekļu atšifrējumus un skaidrojumus 10., 13.,14. un 15.punktam skatīt 45. lpp.

VAS "ELEKTRONISKIE SAKARI"

GADA PĀRSKATS PAR 2016. GADU

PĀRSKATA PERIODS 01.01.2016. - 31.12.2016.

NAUDAS VIENĪBA EUR

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

(10) Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves

Nr p.k.	Nosaukums	Adrese	Kadastra numurs	Kadastra vērtība	Zemesgrāmatā ierakstīšanas datums	31.12.2016.			31.12.2015.
						Sākotnējā vērtība	Uzkrātais nolietojums	Atlikusī vērtība	Atlikusī vērtība
1.	Radio- monitoringa stacija - Imanta	Rīga, Slokas iela 171-70	0100910 5102	16 127	12.03.2004.	30 922	18 682	12 240	13 786
2.	Radio- monitoringa un peilēšanas punkts	Rīga, Valdlauču iela 187-66	01009173 228	12 178	12.05.2010.	19 920	5 146	14 774	15 770
3.	Valmieras reģionālais punkts	Valmiera, Gaujas iela 7-34	9601900 0658	11 715	06.12.1999.	5 265	4 476	789	1053
4.	Garāža	Rēzekne, Blaumaņa iela 4	0	0	0	1 281	1281	0	11
5.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.018*	01006210 216	3 848	09.11.2012.	3 771	770	3001	3190
6.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.019*	01006210 216	4 023	09.11.2012.	3 771	770	3001	3190
7.	Adminis- tratīvā ēka	Rīga, Eksporta iela 5	01001101 67	2 957 518	06.12.2016.	3 744 209	123 149	3 621 060	946 976
8.	Zeme zem adminis- tratīvās ēkas	Rīga, Eksporta iela 5	01000110 167	330 820	06.12.2016	541 540	0	541 540	98 172
Kopā				3 336 229		4 350 679	154 274	4 196 405	1 082 148

*Mainīts ielas nosaukums, iepriekšējais nosaukums - Lubānas iela 139.

(13) Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas

	31.12.2016.	31.12.2015.
Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstība	11 373	11 373
Kondicionēšanas sistēmas izbūve	3 993	3 993
Kopā	15 366	15 366

(14) Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

	31.12.2016.	31.12.2015.
Pamatlīdzekļu un iekārtu iegāde	479	4 387
Kopā	479	4 387

(15) Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos

	31.12.2016.	31.12.2015.
Ieguldījumi administratīvajā ēkā un nomātajā platībā radiomonitoringa stacijas izvietojšanai	0*	904 322
Kopā	0*	904 322

* Ilgtermiņa ieguldījumi administratīvajā ēkā (Rīgā, Eksporta ielā 5) pārskata gadā uzskaitīti pamatlīdzekļu sastāvā, sakarā ar ēkas iegādi īpašumā.

(16) Avansa maksājumi par krājumiem

	31.12.2016.	31.12.2015.
Avansa maksājumi par mazvērtīgo inventāru, kancelejas precēm	523	323
Kopā	<u>523</u>	<u>323</u>

(17) Pārējie krājumi

	31.12.2016.	31.12.2015.
Turpmācai saimnieciskai darbībai neizmantojami pamatlīdzekļi	0	3 001
Degviela autotransporta bākās u.c. materiāli	1 429	1 662
Kopā	<u>1 429</u>	<u>4 663</u>

(18) Pircēju un pasūtītāju parādi

	31.12.2016.	31.12.2015.
Pircēju un pasūtītāju parādu uzskaites bruto vērtība	140 844	563 504
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem*	(6 063)	(5 796)
Kavējuma nauda	(189)	(137)
Kopā neto vērtība	<u>134 592</u>	<u>557 571</u>

*** Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem**

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrājumi perioda sākumā	5 796	4 689
Palielinājums	1 481	2 096
Samazinājums	(1 214)	(989)
Uzkrājumi perioda beigās	<u>6 063</u>	<u>5 796</u>

(19) Citi debitori

	31.12.2016.	31.12.2015.
Norēķini ar avansu norēķinu personām	23	74
Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaxsa	0	215
Pārējo debitoru neto vērtība, t.sk.:	3 511	11 271
▪ Pārējo debitoru bruto vērtība	4 025	11 861
▪ Kavējuma nauda	(514)	(590)
Kopā neto vērtība	<u>3 534</u>	<u>11 560</u>

(20) Nākamo periodu izmaksas

	31.12.2016.	31.12.2015.
Darbinieku veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas izmaksas	27 564	25 559
Programmatūru nodrošinājums	7 465	4 613
Autotransporta apdrošināšanas izmaksas	1 881	2 116
Pārējās nākamo periodu izmaksas	59 700	53 462
Kopā	96 610	85 750

(21) Uzkrātie ieņēmumi

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrātie ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem*	526 500	0
Uzkrātie procenti par depozītnoguldījumu	71	2 043
Kopā	526 571	2 043

*2015.gadā Uzkrātie ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem atspoguļoti Pircēju un pasūtītāju parādos.

(22) Naudas līdzekļi euro un ārvalstu valūtā, kas konvertēti euro pēc Eiropas Centrālās bankas kursa uz 30.12.2016.

Sadalījums pa valūtām:	31.12.2016.	31.12.2015.
Norēķinu konts un krājkonts euro	3 880 010	2 650 338
Norēķinu konts USD	1 239	1 724
Depozīta noguldījums euro *	900 000	2 600 000
Kopā	4 781 249	5 252 062

*Noguldījuma termiņš 09.08.2016.-08.08.2017.

(23) Pamatkapitāls

	31.12.2016.	31.12.2015.
Pamatkapitāls	8 721 583	8 721 583
Kopā	8 721 583	8 721 583

VAS „Elektroniskie sakari” reģistrētais pamatkapitāls ir 8 721 583,- euro, kas ir sadalīts 8 721 583 parastajās akcijās, kuru turētāja pārskata gadā ir VARAM (atbilstoši MK 07.01.2011. rīkojumam Nr.6). Katras akcijas nominālvērtība ir 1 (viens) euro.

(24) Citi uzkrājumi

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai	1 684 694	1 345 785
Kopā	1 684 694	1 345 785

(25) Nākamo periodu ieņēmumi

	31.12.2016.	31.12.2015.
Ieņēmumi par pakalpojumiem, kas attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, tai skaitā:	591 481	3 091
▪ <i>ilgtermiņa daļa</i>	589 136*	79
▪ <i>īstermiņa daļa</i>	2 345	3 012
Kopā	591 481	3 091

*tajā skaitā EUR 588 990 - ilgtermiņa ieguldījumi nomātajā pamatlīdzeklī (ēka Eksporta ielā 5, Rīgā) par kuru daļu atbilstoši noslēgtajai vienošanās tika samazināts VAS ES veicamais maksājums par ēkas iegādi un kas uz ēkas iegādes brīdi bija atzīti izmaksās. Šī vērtība norakstīsies 17,5 gadu laikā (ēkas lietderīgās kalpošanas laiks).

(26) Atliktā nodokļa saistības

	2016	2015
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada sākumā	394 003	376 003
Atliktā nodokļa izdevumi vai ieņēmumi pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(20 639)	18 000
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības pārskata gada beigās	373 364	394 003

Atliktā nodokļa saistības Sabiedrībā aprēķinātas no pagaidu atšķirībām starp aktīvu bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem:

	2016	2015
Bruto atliktā nodokļa saistības – pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu amortizācijas pagaidu atšķirība – 15%	424 200	414 318
Bruto atliktā nodokļa aktīvi – pārnesamie zaudējumi UIN deklarācijā (pārskata gada beigās)– 15%	0	(19 436)
Bruto atliktā nodokļa aktīvi – uzkrājumu palielinājums – 15%	(50 836)	(879)
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības pārskata gada beigās	373 364	394 003

(27) No pircējiem saņemtie avansi

	31.12.2016.	31.12.2015.
Saņemtie avansi par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem	2 244	807
Pārējie saņemtie avansi	4	137
Kopā	2 248	944

(28) Norēķini ar piegādātājiem un darbuņēmējiem

	31.12.2016.	31.12.2015.
Norēķini par pamatlīdzekļu un preču piegādi	11 250	27 720
Pārējie norēķini ar piegādātājiem un darbuņēmējiem	63 618	25 666
Kopā	<u>74 868</u>	<u>53 386</u>

(29) Nodokļi, nodevas un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Nodokļa veids	Atlikums 31.12.2015.	Aprēķināts pārskata gadā	Pāmaksātā nodokļa novirzīšana	Samaksāts pārskata gadā	Atlikums 31.12.2016.
Pievienotās vērtības nodoklis	(2 329)	(79 561)	0	59 579	(22 311)
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(24 652)	(1 046 521)	215	881 929	(189 029)
Iedzīvotāju ienākumu nodoklis	(19 663)	(607 284)	0	625 712	(1 235)
Nekustamā īpašuma nodoklis	0	(8 243)	0	8 243	0
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	0	(390)	0	358	(32)
Dabas resursu nodoklis	(96)	(64)	0	158	(2)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	215	(44 179)	(215)	0	(44 179)
	<u>(46 525)</u>	<u>(1 786 242)</u>	0	<u>1 575 979</u>	<u>(256 788)</u>
Nodokļu saistības	<u>(46 740)</u>				<u>(256 788)</u>
Nodokļu pārmaksa	215				0

(30) Pārējie kreditori

	31.12.2016.	31.12.2015.
Norēķini par tarifu korekciju saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12.punktu, tajā skaitā	409 201	166 966
▪ par pārskata periodu	403 390	160 163
▪ par iepriekšējiem periodiem	5 811	6 803
Norēķini par darba samaksu	10 235	66 895
Norēķini par iemaksām pensiju fondos	7 004	0
Norēķini ar avansu norēķinu personām	5 021	5 325

Pārējie kreditori	5 495	2 438
Kopā	<u>436 956</u>	<u>241 624</u>

(31) Uzkrātās saistības

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem un VSAOI	153 135	165 669
Pārējās uzkrātās saistības	21 215	29 008
Kopā	<u>174 350</u>	<u>194 677</u>

(32) Uzņēmumā nodarbināto personu skaits

	2016	2015
Vidējais uzņēmumā nodarbināto personu skaits*	<u>90</u>	<u>93</u>

* t.sk. darbinieki, valde, nodarbinātie saskaņā ar uzņēmuma līgumu.

Informācija par vidējo nodarbināto skaitu sadalījumā pa kategorijām

	2016	2015
Valdes locekļi	3	3
Pārējie nodarbinātie	87	90

(33) Personāla izmaksas

	2016	2015
Atalgojums	3 141 685	2 932 367
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	721 102	668 657
Kopā	<u>3 862 787</u>	<u>3 601 024</u>

(34) Atbildība valdes locekļiem par pārskata gadu

	Atbildība	VSAOI
Valdes locekļi	161 692	34 899
Kopā	<u>161 692</u>	<u>34 899</u>

(35) Informācija par zvērinātu revidentu sniegtajiem pakalpojumiem pārskata gadā

	2016	2015
Gada pārskata pārbaudes izmaksas	4 598	3 898
Kopā	4 598	3 898

(36) Izsniegtās ķīlas un garantijas

Sabiedrībai nav izsniegta ķīlu, garantiju vai galvojumu trešajām personām. Aktīvi nav apgrūtināti un ir Sabiedrības īpašumā.

(37) Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi notikumi, kuru rezultātā šajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kuri būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Valsts AS "Elektroniskie sakari" dalībniekam

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu

Esam veikuši Valsts AS "Elektroniskie sakari" ("Sabiedrība") pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 31. līdz 51. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- bilanci 2016. gada 31. decembrī,
- peļņas vai zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī,
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Sabiedrības finansiālo stāvokli 2016. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī, saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu ("Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums").

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumam ("Revīzijas pakalpojumu likums") mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk-SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido Vadības ziņojums, kas ietverts pievienotā gada pārskatā no 6 līdz 30. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tāda finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskata struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

SIA „Revidents un grāmatvedis”

Zvērinātu revidentu komercsabiedrība /licence Nr. 30/

Sandra Vilcāne

Zvērināta revidente /sertifikāts Nr. 30/, valdes locekle

Rīgā, 2017. gada 6. aprīlī

